KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2015/218,

annettu 7 päivänä toukokuuta 2014,

valtiontuesta SA.29786 (ex N 633/09), SA.33296 (11/N), SA.31891 (ex N 553/10), N 241/09, N 160/10 ja SA.30995 (ex C 25/10), jonka Irlanti on toteuttanut Allied Irish Banks plc – ja EBS Building Society -yritysten rakenneuudistussuunnitelman osalta

(tiedoksiannettu numerolla C(2014) 2638)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ([1]),

sekä katsoo seuraavaa:

1 MENETTELY

(1) Allied Irish Banks, plc, jäljempänä 'AIB', ja EBS Building Society, jäljempänä 'EBS', ovat kummatkin saaneet valtiontukea, mistä ilmoitettiin komissiolle erillisissä menettelyissä. EBS ja AIB sulautuivat 1 päivänä heinäkuuta 2011, jäljempänä 'pankki', ja komissio arvioi pankille myönnettyä tukea erillisessä menettelyssä. Tästä syystä AIB:hen, EBS:iin ja sulautuman tuloksena syntyneeseen yritykseen sovelletaan kolmea valtiontukimenettelyä.

1.1 AIB

(2) Komissio hyväksyi 12 päivänä toukokuuta 2009 antamassaan päätöksessä ([2]) väliaikaisesti 3,5 miljardin euron pääomasijoituksen AIB:hen ensisijaisen pääoman (Tier 1) uusilla etuosakkeilla. Toimenpide hyväksyttiin useiden sitoumusten perusteella. Sitoumuksiin sisältyi muun muassa rakenneuudistussuunnitelman esittäminen kuuden kuukauden kuluessa pääomaa vahvistavasta sijoituksesta.

(3) Tämän ensimmäisen pääomasijoituksen jälkeen Irlannin viranomaiset toimittivat AIB:n alustavan rakenneuudistussuunnitelman 13 päivänä marraskuuta 2009 useiden keskustelujen jälkeen. Irlannin viranomaiset toimittivat 4 päivänä toukokuuta 2010 tarkistetun rakenneuudistussuunnitelman, jonka jälkeen se ja komissio ottivat useasti yhteyttä toisiinsa.

(4) Komissio hyväksyi 21 päivänä joulukuuta 2010 antamallaan päätöksellä ([3]) väliaikaisesti 9,8 miljardin euron pääomaa vahvistavan sijoituksen kantaosakkeilla odotettaessa, että se hyväksyy tarkistetun rakenneuudistussuunnitelman, jossa otetaan huomioon AIB:lle myönnettävä uusi tuki. Pääomasijoitus oli tarkoitus toteuttaa kahdessa vaiheessa: i) 3,7 miljardia euroa myönnettäväksi 31 päivänä joulukuuta 2010, ja ii) 6,1 miljardia euroa myönnettäväksi helmikuussa 2011 ([4]).

(5) Vaikka Irlannin valtio myönsi hyväksytyn pääomapohjaa vahvistavan sijoituksen ensimmäisen erän joulukuun 2010 lopussa, toista sijoitusta, joka oli tarkoitus tehdä helmikuussa 2011, ei koskaan toteutettu ([5]).

([1]) EUVL C 214, 7.8.2010, s. 3.
([2]) Komission päätös asiassa N 241/09, Irlannin valtion toteuttama Allied Irish Bankin pääomapohjan vahvistaminen (EUVL C 223, 16.9.2009, s. 2).
([3]) Komission päätös asiassa N 553/10, Second emergency recapitalisation in favour of Allied Irish Banks plc (EUVL C 76, 10.3.2011, s. 4).
([4]) Bruttopääomasijoitukset olivat vastaavasti 3,9 ja 6,3 miljardia euroa, joihin kumpaankin sisältyi 0,2 miljardia euroa maksuja takaisin AIB:lta Irlannin valtiolle.
([5]) Komission päätöksen mukaan pääomapohjan vahvistamista voitiin käyttää pelastamistoimena 6 kuukauden kuluessa päivitetyn rakenneuudistussuunnitelman jättämisestä. Pääomapohjan vahvistamisen toista erää ei maksettu helmikuussa.

1.2 EBS

(6) Komissio hyväksyi 2 päivänä kesäkuuta 2010 antamallaan päätöksellä ([6]) väliaikaisesti EBS:n pääomapohjan vahvistamisen hätäapuna odotettaessa, että komissio hyväksyy rakenneuudistussuunnitelman. Irlannin viranomaiset esittivät suunnitelman 31 päivänä toukokuuta 2010.

(7) Komissio päätti aloittaa 11 päivänä lokakuuta 2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, joka koskee Irlannin toimittamaa EBS:n rakenneuudistussuunnitelmaa, jäljempänä 'menettelyn aloittamista koskeva päätös' ([7]). Komissiolla oli epäilyjä rakenneuudistussuunnitelman ja siihen liittyvien tukitoimien soveltuvuudesta sisämarkkinoille, kun otetaan huomioon komission tiedonanto elinkelpoisuuden palauttamisesta ja rahoitusalalla tämänhetkisessä kriisissä toteutettujen rakenneuudistustoimenpiteiden arvioinnista valtiontukisääntöjen perusteella ([8]), jäljempänä 'rakenneuudistustoimenpiteitä koskeva tiedonanto'.

(8) Komissio sai huomautuksia EBS:ltä ja kahdelta muulta asianosaiselta.

(9) Heinäkuussa 2011 EBS sulautui AIB:hen ja siitä tuli pankkiin täysin integroitu tytäryhtiö. Tämän seurauksena EBS ei ollut enää itsenäinen yksikkö. Menettelyn aloittamista koskeva päätös, jossa EBS:ää pidettiin itsenäisenä yksikkönä, menetti siten merkityksensä ja komissio päätti olla jatkamatta menettelyä.

1.3 YHTEINEN MENETTELY

(10) Irlannin valtiovarainministeri ilmoitti 31 päivänä maaliskuuta 2011, että Irlannin pankkijärjestelmä oli järjestettävä uudelleen kahden pankin, Bank of Irelandin, jäljempänä 'BoI', ja AIB:n muodostamalle pilarille ([9]). Hän ilmoitti myös, että EBS sulautuu AIB:hen toiseksi pankkipilarin laitokseksi.

(11) Komissio hyväksyi 15 päivänä heinäkuuta 2011 annetulla päätöksellä ([10]) 13,1 miljardin euron yhdistetyn pelastamispaketin pankille odotettaessa hyväksyntää pankin rakenneuudistussuunnitelmalle, jossa olisi otettava huomioon myönnetty täydentävä tuki.

(12) Irlanti ilmoitti pankin rakenneuudistussuunnitelmasta 28 päivänä syyskuuta 2012 ([11]).

(13) Komissio ja Irlannin viranomaiset vaihtoivat tietoja säännöllisesti lokakuun 2012 ja maaliskuun 2014 välillä. Komissio pyysi toistuvasti tietoja, ja Irlanti esitti useita täydentäviä huomautuksia ([12]).

2 **TOSISEIKAT**

2.1 EDUNSAAJIEN KUVAUS

2.1.1 **AIB**

(14) Yksityiskohtainen kuvaus AIB:sta esitetään ensimmäisestä pankin pääomaa vahvistavasta sijoituksesta 12 päivänä toukokuuta 2009 annetun komission päätöksen II.1 jaksossa ([13]). Jäljempänä esitetään lyhyt yhteenveto.

(15) AIB oli talouskriisiä edeltävinä vuosina monipuolinen rahoituspalvelukonserni, joka tarjosi täyden valikoiman yksityis- ja yritysasiakkaiden pankkipalveluita. Vuonna 2008 sen tase oli 182 miljardia euroa. Se oli yksi kahdesta suurimmasta pankista Irlannissa ja sen markkinaosuus oli noin 35 prosenttia henkilökohtaisista käyttötileistä, 27 prosenttia asuntolainoista, 46 prosenttia säästötileistä ja 41 prosenttia pk-yritysten käyttötileistä.

([6]) Komission päätös asiassa N 160/10, Recapitalisation of EBS (EUVL C 217, 11.8.2010, s. 2).
([7]) Komission päätös asiassa C 25/10 (ex-N 212/10), Restructuring of Educational Building Society (EUVL C 300, 6.11.2010, s. 17).
([8]) EUVL C 195, 19.8.2009, s. 9.
([9]) Huhtikuussa 2012 päätettiin, että Permanent TSB:n pitäisi pysyä kolmantena lainanantajana AIB:n ja BoI:n rinnalla.
([10]) Komission päätös asiassa SA.33296, Emergency recapitalisation in favour of the merged entity Educational Building Society/Allied Irish Banks plc (EUVL C 268, 10.9.2011, s. 3).
([11]) Suunnitelma kirjattiin asianumerolla SA.29786.
([12]) Tärkeimmät täydentävät huomautukset toimitettiin 10 ja 11 päivänä tammikuuta, 13 päivänä helmikuuta sekä 20 ja 27 päivänä maaliskuuta 2014 yhdessä asiaa koskevien rahoitussuunnitelmien kanssa.
([13]) Ks. alaviite 2.

(16) AIB laajeni nopeasti ennen kriisiä keskittyen erityisesti uusien luottojen myöntämiseen Irlannin kiinteistömarkkinoilla, ja se tukeutui vahvasti tukkurahoitukseen. AIB:n liiketoimintamallin haavoittuvuus oli ilmeinen Irlannin talouteen ja etenkin Irlannin kiinteistömarkkinoihin erityisen voimakkaasti vaikuttaneen maailmanlaajuisen talouskriisin vuoksi, ja valtiontuen tarve oli välttämätön.

(17) AIB sulautui heinäkuussa 2011 EBS:ään.

2.1.2 **EBS**

(18) Yksityiskohtainen kuvaus EBS:tä esitetään EBS:n/AIB:n pääomapohjan vahvistamiseen käytettävästä hätäavusta 15 päivänä heinäkuuta 2011 annetun komission päätöksen 2.1.2 jaksossa ([14]). Seuraavissa johdanto-osan kappaleissa esitetään lyhyt yhteenveto.

(19) EBS oli talouskriisiä edeltävinä vuosina Irlannin suurin asuntorahasto ja Irlannissa toimiva kahdeksanneksi suurin rahoituslaitos, ja sen taseen loppusumma oli 21,5 miljardia euroa vuonna 2009. Asuntorahastot ovat keskinäisiä yhtiöitä, joilla ei ole osakkeenomistajia, vaan niiden omistajina ovat niiden jäsenet, jotka ovat myös niiden asiakkaita. Niiden tavoitteena on kerätä talletuksia ja antaa lainoja. Voitot käytetään mukauttamaan korkotasoa jäsenten eduksi tai niitä kerätään varannoksi.

(20) EBS tarjosi jäsenilleen perinteisiä vähittäispankkipalveluja (säästötilejä ja asuntolainoja) asuntorahaston tavoitteensa mukaisesti. Sillä oli myös rahasto, joka tarjosi kohdennettuja palveluita yritysasiakkaille, yrityksille ja luotto-osuuskunnille. EBS laajensi vuodesta 2005 lähtien toimintaansa liikekiinteistölainoihin ja rakensi huomattavan luottokannan tällä segmentillä. EBS kärsi Irlannin talouden taantumasta ja erityisesti liikekiinteistöjen hinnanromahduksesta. Rahoituksen saatavuus heikkeni vähitellen ja sen kaupallisen ja asuntolainakannan valtava arvonalentuminen vähensi sen pääomaa.

(21) EBS on ollut 1 päivästä heinäkuuta 2011 lähtien AIB:n täysin omistama tytäryhtiö. Se tarjoaa pääasiassa asuntolainoja ja talletuspalveluita Irlannin markkinoilla. EBS jatkaa toimintaansa omalla markkinointinimellään.

2.1.3 **Pankki (sulautunut AIB ja EBS)**

(22) Maaliskuun 31 päivänä 2011 ilmoitetun Irlannin talouden sopeutusohjelman, jäljempänä 'ohjelma' ([15]), vakavaraisuusarvion ja vakavaraisuustarkastelun tuloksessa ([16]) tunnistettiin, että AIB tarvitsi 13,3 miljardia euroa ja EBS 1,5 miljardia euroa pääomaa (lukuun sisältyy kummastakin laitoksesta yhteinen pääoma ([17]) ja ehdollinen pääomajärjestely ([18])).

(23) Ohjelman ehtojen perusteella siihen osallistuvien luottolaitosten oli valmisteltava pääomapohjan vahvistamista koskevia suunnitelmia vakavaraisuustarkastelussa ja vakavaraisuusarviossa määritellyn lisäpääoman tarpeen täyttämiseksi. Tarvittavan pääoman piti olla käytössä heinäkuun 2011 loppuun mennessä.

(24) Irlannin valtiovarainministeri ilmoitti 31 päivänä maaliskuuta 2011 koko Irlannin pankkisektorin rakenneuudistuksesta. AIB ja EBS päätettiin sulauttaa; vasta perustetusta pankista piti tulla Irlannin uudistetun pankkijärjestelmän pilaripankki.

(25) Ministeri, AIB ja EBS allekirjoittivat 26 päivänä toukokuuta 2011 kauppasopimuksen, jolla AIB osti EBS:n (sen jälkeen kun se oli muutettu yksityiseksi osakeyhtiöksi ja kun oli saatu kaikki tarvittavat viranomaisluvat). Tämän sopimuksen ehtojen nojalla EBS on kokonaan AIB:n omistuksessa oleva tytäryhtiö, joka hyötyy sen täydestä tuesta ja jatkaa toimintaansa EBS:n markkinointinimellä. Kahden yksikön sulautuessa EBS muutettiin osakeyhtiöksi ja täysin luvanvaraisesti toimivaksi pankiksi sen jälkeen kun AIB hankki sen osakepääoman nimellistä vastiketta vastaan. Sulautuma hyväksyttiin 27 päivänä kesäkuuta 2011, ja se saatettiin päätökseen 1 päivänä heinäkuuta 2011.

([14]) Ks. alaviite 10.
([15]) Irlannin talouden sopeutusohjelmasta päätettiin virallisesti joulukuussa 2010. Siihen sisältyi 85 miljardin euron yhteinen rahoituspaketti ja se kattoi ajanjakson 2010–2013.
([16]) Vakavaraisuustarkastelu ja vakavaraisuusarvio, joita kuvataan yksityiskohtaisesti asiasta SA.33296 annetun päätöksen johdanto-osan 25–31 kappaleessa.
([17]) Pääomainstrumentit, jotka täyttävät luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1) 28, 29 ja 31 artiklan vaatimukset.
([18]) Ehdollinen pääoma on velkaa, joka realisoidaan omaksi pääomaksi, kun tietyt käynnistysedellytykset täytetään.

(26) Kesäkuun 15 päivästä 2011 lähtien 99,8 prosenttia pankin osakepääomasta on Irlannin valtion omistuksessa.

(27) Pankki on täyden palvelun pankki, joka keskittyy pääasiassa Irlantiin, ja se tarjoaa laajan valikoiman pankkituotteita ja -palveluita laajan jakeluverkoston välityksellä. Pankilla on jonkin verran toimintaa ulkomailla Isossa-Britanniassa. AIB aloitti vuoden 2012 lopulla sisäisen rakenteensa järjestämisen asiakaslähtöisemmäksi malliksi, johon sisältyvät seuraavat keskeiset segmentit: kotimaan ydinpankkirakenne (Domestic Core Bank), AIB UK ja Financial Solutions Group, jäljempänä 'FSG'. Raportointi tämän uuden segmenttimallin perusteella aloitettiin vuonna 2013.

(28) *Kotimaan ydinpankkirakenne* toimii eri jakelureiteillä, jotka käsittävät 274 konttoria ([19]). Konttoriverkostossa on käynnissä rakenneuudistus, ja sivukonttoreita ollaan sulkemassa. Pankki tarjoaa pankkipalveluja postitoimistojen välityksellä. EBS:ää hallinnoidaan kotimaisessa ydinpankkirakenteessa (Domestic Core Bank). Sillä on oma pankkitoimilupansa ja se toimii tytäryhtiönä erillisellä markkinointinimellä omassa konttoriverkostossaan. Sen painopisteenä ovat asuntolainat ja talletuspalvelut.

(29) *AIB UK* toimii Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa. Pankki toimii Isossa-Britanniassa toiminimellä Allied Irish Bank (GB) ja tarjoaa 20 täyden palvelun sivukonttorissa sekä verkkopankissa täysimääräiset pankkipalvelut. Sen päämarkkinat ovat pk-yritykset. Pankki tarjoaa myös talletuspalveluita markkinointinimellä Allied Irish Bank (GB) Savings Direct ([20]). AIB UK toimii Pohjois-Irlannissa 32 konttorissa markkinointinimellä First Trust Bank, jäljempänä 'FTB'. Yrityksille ja yksityishenkilöille tarjotaan täysimääräiset pankkipalvelut.

(30) *Financial Solutions Group* perustettiin vuonna 2012 auttamaan pk-yritysten ja yksityisasiakkaita, joilla oli vaikeuksia noudattaa lainasitoumuksiaan, ja toteuttamaan pankin velkavivun purkamista koskeva suunnitelma.

(31) Tällä hetkellä pankki on yksi kolmesta suuresta kotimaisesta pankista Irlannissa yhdessä BoI:n ja Permanent TSB:n, jäljempänä 'PTSB', kanssa. Pankin taseen loppusumma oli 118 miljardia euroa 31 päivänä joulukuuta 2013, verrattuna BoI:n taseen loppusummaan, 132 miljardia euroa, ja PTSB:n taseen loppusummaan, 38 miljardia euroa 31 päivänä joulukuuta 2013. Pankki on monipuolinen rahoituspalvelukonserni, joka tarjoaa täyden valikoiman yksityisiä ja yritysten pankkipalveluita painottaen Irlannin vähittäispankkimarkkinoita. Pankilla on erityisen vahva asema pk-yrityksiä koskevassa segmentissä.

Taulukko 1

Pankki — tietoja taloudellisesta tilanteesta vuonna 2013

	31.12.2013
Kokonaisvarat (euroa)	118 miljardia
Asiakkaille myönnetyt lainat ja saatavat (euroa)	66 miljardia
Liikevoitto/tappio ennen kirjanpidollisia tappioita (euroa)	0,445 miljardia
Asiakkaiden talletukset (euroa)	66 miljardia
Lainojen ja talletusten välinen suhde (prosenttia)	100 %
Riskipainotetut omaisuuserät (euroa)	62 miljardia

([19]) AIB:llä on 200 ja EBS:llä 74 sivukonttoria joulukuusta 2013 lähtien.
([20]) Aiemmin Anglo Irish Bankin hallussa olleet asiakkaiden talletukset siirrettiin helmikuussa 2011 Allied Irish Bankille (GB), joka tarjoaa nyt talletuspalveluita noin 60 000 massamarkkinoiden asiakkaalle Isossa-Britanniassa.

	31.12.2013
Core Tier 1 -suhde (prosenttia)	14,3 %
Henkilöstö yhteensä (kokoaikavastaava)	11 431

Lähde: Pankin rakenneuudistussuunnitelma, syyskuu 2012; AIB:n vuoden 2013 vuosikertomus

Taulukko 2

Pankin asemointi pk-yritysten, yksityisillä, kiinnitysluotto- ja talletusmarkkinoilla

%

	Markkinaosuudet
Pk-yritysten pääkäyttötilit	40
Yksityisasiakkaiden pääkäyttötilit	37
Kiinteistöala — jäljellä oleva saldo	31
Talletusmarkkinat (AIB ja EBS yhteensä)	40

Lähde: Maaliskuussa 2014 toimitetut täydentävät huomautukset; markkinaosuudet koskevat joulukuuta 2013.

2.2 AIB:N JA EBS:N VAIKEUDET

(32) AIB:n valtiontuen tarve johtui maailmanlaajuisen talouskriisin vaikutuksesta sekä sen liiallisesta kasvusta, vahvasta tukeutumisesta tukkurahoitukseen, altistumisesta Irlannin kiinteistömarkkinoiden ongelmille ja riittämättömästä riskienhallinnasta.

(33) AIB päätti pysyä talouskriisiä edeltävinä vuosina Irlannin talouden ja kiinteistöalan ennennäkemättömän kasvun vauhdissa. Absoluuttisesti tarkasteltuna AIB:n rakennuslainojen määrä kasvoi 336 prosenttia vuosien 2002 ja 2006 välillä ja sen riski lisääntyi tällä osa-alueella 19 prosentista 36:een vuosien 2002 ja 2008 välillä. Pankki otti liikaa riskejä suurten omaisuuserien tavoittelussa ilman rahoitusrajoitteita (keskittymällä kiinteistö- ja rakennusalalle), myös tarjottujen lainatyyppien suhteen (eli tracker mortgage -lainat ([21])).

(34) Irlannin kiinteistömarkkinoiden heikentyminen, sitä seurannut kiinteistöjen hinnanlasku sekä Irlannin talouden hidastuminen vuodesta 2008 lähtien johtivat AIB:n omaisuuserien laadun ja sen luottokannan merkittävään heikentymiseen, mikä supisti pankin pääomapuskuria.

(35) Pankki lisäsi nopean kasvunsa rahoittamiseksi riippuvuuttaan tukkurahoituksesta suunnilleen 35 prosentista vuonna 2004 42 prosenttiin vuonna 2006, ja lainojen suhde talletuksiin kasvoi 101 prosentista vuonna 2002 157 prosenttiin vuonna 2007.

(36) Lehman Brothers Holdings -pankin syyskuun 2008 romahduksen jälkeen levottomuus maailman rahoitusmarkkinoilla rajoitti AIB:n (ja muiden irlantilaisten pankkien) mahdollisuutta saada rahoitusta ja se vaikutti AIB:n mahdollisuuteen jatkaa normaalia toimintaa. Näin ollen valtio puuttui asiaan ensimmäisessä vaiheessa tarjoamalla rahoitustakauksia. Koska rahoituskustannukset kallistuivat (talletusten korkean hinnoittelun ja takuumaksujen vuoksi) ja Euroopan keskuspankin, jäljempänä 'EKP', peruskorko laski merkittävästi ([22]), pankin tracker mortgage -lainat (noin 45 prosenttia AIB:n vuoden 2011 asuntoluottokannasta) johtivat siihen, että pankin nettokorkomarginaali laski huomattavasti.

([21]) Tracker mortgage -lainat ovat vaihtuvakorkoisia asuntolainoja. Lainan korko seuraa Euroopan keskuspankin peruskorkoa, johon lisätään tietty marginaali.

([22]) EKP:n korko oli 4,25 prosenttia heinäkuussa 2008, ja se laski 1 prosenttiin toukokuussa 2009.

(37) AIB:n taloudellisen aseman materiaalinen heikentyminen johti siihen, että se osallistui kaikkiin Irlannin valtion maan rahoitusvakauden turvaamiseksi käyttöön ottamiin tukitoimiin. Valtion vakuuksien lisäksi AIB sai valtion pääomasijoituksia ja hyötyi kansallisen omaisuudenhoitoviraston (National Asset Management Agency), jäljempänä 'NAMA', varojen siirrosta ([23]) taseensa tasapainottamiseksi.

(38) Talouskriisi vaikutti EBS:n taloudelliseen asemaan erityisesti Irlannin kiinteistöjen arvon jyrkän laskun vuoksi. Ennen kriisiä EBS oli luonut huomattavan luottokannan liikekiinteistölainojen alalla.

(39) EBS joutui toteuttamaan huomattavia arvonalennuksia kaupallisessa ja asuntolainakannassaan. EBS:n mahdollisuus saada rahoitusta heikkeni vähitellen ja lopulta päättyi kokonaan. EBS:n oli heikentyneen asemansa vuoksi pyydettävä valtion tukitoimia. EBS tarvitsi rahoitustakeita, omaisuudensiirtoja NAMA:an ja pääomasijoituksia.

2.3 TUKITOIMENPITEET

(40) Valtion oli AIB:n ja EBS:n vaikeuksien vuoksi myönnettävä kummallekin, samoin kuin pankille (sulautuman tuloksena syntynyt yritys), huomattavaa tukea.

(41) Sekä AIB:lle että EBS:lle myönnettiin takauksia velkojen hallintavälineisiin luottolaitoksia koskevasta takausohjelmasta, jäljempänä 'CIFS' ([24]), ja Eligible Liability Guarantee -ohjelmasta, jäljempänä 'ELG' ([25]), ja arvoltaan alentuneisiin omaisuuseriin kohdistuvia tukitoimia, jotka muodostuivat NAMA:lle siirrettävistä huonolaatuisista omaisuuseristä.

(42) Lisäksi AIB ja EBS saivat toistuvaa pääomatukea ([26]).

(43) Valtio myönsi myös takauksia Irlannin keskuspankin tarjoamalle maksuvalmiusavulle.

(44) Pankki hyötyi edelleen ELG-järjestelmästä ja sen pääomapohjaa vahvistettiin heinäkuussa 2011 ([27]) osakepääoma- ja pääomasijoituksella ([28]) sekä ehdollisella pääomajärjestelyllä.

(45) Pankin pääomasijoitustoimenpiteiden (mukaan luettuina etuosakkeet ja ehdolliset pääomajärjestelyt) määrä oli yhteensä 20,775 miljardia euroa. Eri pääomasijoituksien seurauksena Irlannin valtio omistaa kansallisen eläkerahaston komitean, jäljempänä 'NPRFC', välityksellä 99,8 prosenttia pankin kantaosakkeista.

(46) NPRFC:llä on myös 3,5 miljardia euroa etuosakkeita, jotka myönnettiin alun perin AIB:lle vuonna 2009 ja jotka hyväksyttiin komission asiassa N 241/09 antamalla päätöksellä ([29]). Näiden osakkeiden lunastus/takaisinosto on pankin harkintavallassa. Toukokuusta 2014 lähtien (eli viisi vuotta tämän jälkeen) osakkeiden arvoa korotetaan 25 prosenttia ja niiden lunastukseen sovelletaan 125 prosenttia nimellisarvosta.

([23]) Ks. komission päätös asiassa N 725/09, Establishment of a National Asset Management Agency (NAMA) (EUVL C 94, 14.4.2010, s. 10).
([24]) Ks. komission päätös asiassa NN 48/08, Guarantee Scheme for Banks in Ireland (EUVL C 312, 6.12.2008, s. 2).
([25]) Ks. komission päätös asiassa N 349/09, Credit Institutions Eligible Liability Guarantee Scheme (EUVL C 72, 20.3.2010, s. 6), ja sitä täydentävät asiakirjat.
([26]) AIB: komission päätös asiassa N 241/09 ja komission päätös asiassa SA.31891 (N 533/10)
EBS: Komission päätös asiassa N 160/10.
([27]) Ks. alaviite 10.
([28]) Valtiovarainministerin ja kansallisen eläkerahaston (NPRF) komitean pääomasijoitus oli 6,1 miljardia euroa; uusia osakkeita ei laskettu liikkeelle eikä vastiketta tälle pääomasijoitukselle pohdittu.
([29]) Tätä kuvataan päätöksen N 241/09 johdanto-osan 18–33 kappaleessa.

(47) Taulukko 3 sisältää yhteenvedon kaikista AIB:lle, EBS:lle ja pankille (sulautuman seurauksena syntynyt yksikkö) myönnetyistä tukitoimista.

Taulukko 3

Yhteenveto AIB:lle, EBS:lle ja pankille (sulautuman seurauksena syntynyt yksikkö) myönnetyistä tukitoimista

(hyväksytyt määrät ja tosiasiallisesti myönnetyt määrät eroavat joissain tapauksissa)

	Toimenpidetyyppi	Määrä (miljardia euroa)	Korvaus
	Toimenpiteet AIB:n hyväksi (itsenäisenä yksikkönä)		
a	CIFS-järjestelmän puitteissa myönnetyt takaukset (taatun velkakannan määrä)	enintään 133	CIFS-järjestelmän mukaisesti
b	ELG-järjestelmän puitteissa myönnetyt takaukset (taatun velkakannan määrä)	enintään 62,5	ELG-järjestelmän mukaisesti
c	Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskeva toimenpide — siirrot NAMA:lle	20,4 *(arvioitu tuen määrä = 1,6)* [1]	Ei sovelleta — keskimääräinen alennus oli noin 56 prosenttia
d	Pääomapohjan vahvistaminen etuosakkeilla, toukokuu 2009	3,5	8 prosenttia vuodessa tai kantaosakkeita sen sijasta
e	Pääomapohjan vahvistaminen uudella pääomalla, joulukuu 2010	3,7	
f	Valtion takaus maksuvalmiusavusta, jäljempänä 'ELA', vuoden 2011 toiselle vuosineljännekselle saakka	[5–15] (*)	
	Toimenpiteet EBS:n hyväksi		
g	CIFS-järjestelmän puitteissa myönnetyt takaukset (taatun velkakannan määrä)	enintään 14,4	CIFS-järjestelmän mukaisesti
h	ELG-järjestelmän puitteissa myönnetyt takaukset (taatun velkakannan määrä)	enintään 8,0	ELG-järjestelmän mukaisesti
i	Arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskeva toimenpide — siirrot NAMA:lle	0,9 *(arvioitu tuen määrä = 0,1)* [1]	Ei sovelleta — keskimääräinen alennus oli noin 57 prosenttia
j	Pääomapohjan vahvistaminen erityisillä investointiosakkeilla, toukokuu ja joulukuu 2010	0,625	Voidaan korvata osinkoa maksamalla, jos on olemassa riittävät jakokelpoiset rahastot
k	Pääomapohjan vahvistaminen suoralla avustuksella velkakirjalla, joulukuu 2010	0,250	Korvausta ei makseta erikseen
l	ELA:ta koskeva valtiontakaus	[0–5]	

	Toimenpidetyyppi	Määrä (miljardia euroa)	Korvaus
	Pankin hyväksi suoritetut toimenpiteet (sulautuman tuloksena syntynyt yritys)		
m	Pääomapohjan vahvistaminen kantaosakkeilla, heinäkuu 2011	5,0	
n	Pääomapohjan vahvistaminen ehdollisella pääomajärjestelyllä, heinäkuu 2011	1,6	Kiinteä pakollinen 10 prosentin korkotaso vuodessa
o	Pääomapohjan vahvistaminen pääomasijoituksella, heinäkuu 2011	6,1	Vastike on nolla
	Yhteenlaskettu pääomapohjan vahvistaminen (d + e + j + k + m + n + o)	**20 775**	

Lähde: Irlannin viranomaiset ja AIB:n ja EBS:n sekä pankin rakenneuudistussuunnitelmat

([1]) Tukimäärät, jotka liittyvät AIB:n ja EBS:n alentuneisiin omaisuuseriin kohdistuviin tukitoimenpiteisiin, ovat arvioituja määriä, koska komission on vielä hyväksyttävä uusimmat NAMA:lle siirretyt omaisuuserät. Arviot perustuvat Irlannin 14 päivänä helmikuuta 2013 esittämiin tietoihin.

(*) Liikesalaisuus

2.4 YKSITTÄISET RAKENNEUUDISTUSSUUNNITELMAT

(48) Irlannin viranomaiset toimittivat marraskuussa 2009 AIB:n ensimmäisen rakenneuudistussuunnitelman, jossa esitettiin ensimmäiset ehdotukset siitä, miten AIB:n pitäisi palata elinkelpoiseksi. Irlanti toimitti päivitetyn version suunnitelmasta toukokuussa 2010, ja siinä muun muassa esitettiin uusia järjestelyitä (AIB:n Puolan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltojen tytäryhtiöt), jotta rahoitusalan sääntelyviranomaisen vakavaraisuusarvioinnissa maaliskuussa 2010 ilmoittamat uudet pääomaa koskevat vähimmäisvaatimukset täytetään.

(49) EBS:n rakenneuudistussuunnitelmaan, joka toimitettiin 31 päivänä toukokuuta 2010, sisältyi EBS:n sisäinen rakenneuudistus, jolla varmistettiin kannattavuus, sekä nopea myynti kolmannelle osapuolelle. Tämän suunnitelman mukaan EBS päättäisi liikekiinteistölainauksen ja keskittäisi toiminnot vähittäistalletuksiin ja asuntolainoihin. EBS vähentäisi riippuvuuttaan (lyhytaikaisesta) tukkurahoituksesta ja keskittyisi sen sijaan vähittäistalletuksiin.

2.5 PANKIN (SULAUTUNUT AIB JA EBS) TOTEUTTAMAT TOIMENPITEET

(50) Pankki toteutti jo monenlaisia uudelleenjärjestelytoimia ennen kuin se toimitti lopullisen version rakenneuudistussuunnitelmasta, jotta se voisi saavuttaa pitkän aikavälin kannattavuutta, omaa rahoitusosuutta ja vastuunjakoa koskevat tavoitteet. Näihin toimenpiteisiin sisältyvät divestointi, velkavivun purkaminen, velkojen hallintaa koskevat ohjelmat ([30]) ja kustannussäästötoimenpiteet seuraavasti ([31]):

— *Divestoinnit*, jotka ovat tuottaneet 3,3 miljardia euroa ensisijaista pääomaa (Tier 1):

Syys-2010	Goodbody Stockbrokersin myynti
Marras-2010	23,9 prosentin osuuden myynti M&T Corporationille
Helmi-2011	Anglo Irish Bankin 9 miljardin euron talletuksien siirto AIB:lle

([30]) Velkojen hallintaa koskevat ohjelmat: etuoikeusasemaltaan huonomman velan ostaminen tai muuntaminen pääomainstrumenteiksi (ensisijainen pääoma (CET1) yleensä alennuksella. Nämä toimenpiteet voidaan toteuttaa myös vähentämällä velan nimellisarvoa tai lunastamalla se ennenaikaisesti muulla kuin nimellisarvolla.

([31]) Tilanne 30 päivänä kesäkuuta 2013.

Huhti-2011	Puolan BZWBK:n 70,36 prosentin osuuden myynti
Huhti-2011	Puolan BZWBK Asset Managementin 50 prosentin osuuden myynti
Touko-2011	Bulgarian American Credit Bankin 49,99 prosentin osuuden myynti
Elo-2011	AIB International Financial Services -palvelun myynti
Elo-2011	AIB Jersey Trustin myynti
Tammi-2012	AIB ilmoittaa päätöksestä lopettaa yhteisyritys Aviva Life Holdings Ireland Ltd:n kanssa
Huhti-2012	AIB ilmoittaa päätöksestä lopettaa toiminta Man-saarella ja Jerseyllä
Huhti-2012	Yrityksen AIB Baltics liiketoiminnan myynti
Kesä-2012	Yrityksen AIB Investment Managers myynti
Elo-2012	Puolan kiinteistörahastojen osuuksien myynti

— *Omaisuudensiirtoina* 21,3 miljardia euroa NAMA:lle;

— *Velkavivun purkaminen* vuoden 2011 vakavaraisuustarkastelun perusteella, 20,5 miljardia euroa (kokonaisuudessaan);

— *Velkojen hallintaa koskevat ohjelmat/velan takaisinosto*, toteutettu vuosina 2009, 2010 ja 2011, ja joiden tuotto oli 5,4 miljardia euroa ensisijaista pääomaa (Tier 1):

Kesä-2009	Tier 1 Hybrid -välineiden takaisinosto + 1,1 miljardin euron pääomasijoitus
Maalis-2010	Tier 2 -joukkovelkakirjan takaisinosto + 0,4 miljardin euron pääomasijoitus
Tammi-2011	Tier 2 -joukkovelkakirjan takaisinosto + 1,5 miljardin euron pääomasijoitus
Heinä-2011	Tier 1 ja Tier 2 -joukkovelkakirjan takaisinosto + 2,1 miljardin euron pääomasijoitus
Kesä-2010–Helmi-2011	Useita EBS:n Tier 1 ja Tier 2 -joukkovelkakirjojen takaisinostoja + 0,3 miljardin euron pääomasijoitus

— *Konttorien sulkeminen* (68 Irlannissa, 22 EBS:n konttorin sulkeminen, 22 AIB UK:n konttorin sulkeminen);

— *Varhaiseläkettä ja vapaaehtoista erorahaa koskeva ohjelma:* vähennys +/– 2 877 kokoaikavastaavasti laskettuna ([32]) 31 päivänä joulukuuta 2013, muita erojärjestelyitä suunnitteilla;

— *Johtokunnan ja ylimmän johdon tehtävien korvaaminen kokonaan* (verrattuna ennen syyskuuta 2008 vallinneeseen tilanteeseen);

— *Liiketoiminnan suuntaaminen* Irlantiin, jossa tarjotaan yritys- ja vähittäispankkipalveluita.

2.6 PANKIN (SULAUTUNUT AIB JA EBS) RAKENNEUUDISTUSSUUNNITELMA

(51) Irlannin viranomaiset esittivät pankin rakenneuudistussuunnitelman 28 päivänä syyskuuta 2012 ajanjaksolle 2012–2015. Irlannin viranomaiset mukauttivat ja täydensivät suunnitelmaa toistuvasti, ja rakenneuudistuskaudeksi asetettiin lopulta vuodet 2014–2017.

(52) Irlannin viranomaiset toimittivat perusskenaarion, varovaisempiin oletuksiin perustuvan vaihtoehtoisen perusskenaarion ja epäsuotuisan skenaarion. Tavoitteena on osoittaa pankin kyky saavuttaa elinkelpoisuus pitkällä aikavälillä.

([32]) Kokoaikavastaavasti laskettuna.

(53) Rakenneuudistusjakson loppuun mennessä pankin on tarkoitus olla vakaa, kannattava ja hyvin rahoitettu laitos, jolla on asianmukainen vakavaraisuussuhde ja perinteisempi liiketoimintamalli. Suunnitelmassa esitetään liiketoimintastrategia, jolla pankista tehdään pienempi täyden palvelun pankki, joka keskittyy pääasiassa Irlantiin, verrattuna kansainvälisesti monipuoliseen rahoituspalvelukonserniin, joka se oli ennen kriisiä. Pankin liiketoimintarakenne perustuu kolmeen painopisteeseen, kotimaiseen ydinpankkirakenteeseen (Domestic Core Bank), AIB UK:hon (Yhdistyneen kuningaskunnan liiketoiminta, joka käsittää liiketoiminnan Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Irlannissa), ja Financial Solutions Group -ryhmään, joka perustettiin vuonna 2012.

(54) Tärkeimmät tekijät pankin elinkelpoisuuden palauttamiseksi ovat

a) sen suuntaaminen uudelleen pienemmäksi pankiksi, ja pääasiassa Irlantiin keskittyvä parannettu rahoitusprofiili;

b) kannattavuustason parantaminen nettokorkomarginaalia tehostamalla, kustannusleikkaustoimenpiteet ja arvonalentumiset;

c) vahvempi pääomapuskuri.

2.6.1 **Perusskenaario**

2.6.1.1 *Makrotalouden oletukset ja tärkeimmät taloudelliset ennusteet*

(55) Perusskenaariossa oletetaan, että bruttokansantuote (BKT) kasvaa Irlannissa 2,2 prosenttia vuonna 2014 ja kiihtyy 2,8 prosenttiin vuonna 2015, 3,2 prosenttiin vuonna 2016 ja 3,2 prosenttiin vuonna 2017. Yhdistyneen kuningaskunnan BKT:n odotetaan kasvavan 1,9 prosenttia vuonna 2014, 2,1 prosenttia vuonna 2015, 2,5 prosenttia vuonna 2016 ja 2,5 prosenttia vuonna 2017.

(56) Työllisyyden odotetaan parantuvan koko rakenneuudistuksen aikana, ja kasvun arvioidaan olevan 0,8 prosenttia vuonna 2014, 1,5 prosenttia vuonna 2015, 2 prosenttia vuonna 2016 ja 2 prosenttia vuonna 2017.

(57) Asumisen ja rakentamisen odotetaan elpyvän taantumasta. Asuntojen hintojen ennustetaan nousevan 3 prosenttia vuonna 2014, 3 prosenttia vuonna 2015, 2,5 prosenttia vuonna 2016 ja 2,5 prosenttia vuonna 2017.

(58) Pankin rakenneuudistussuunnitelma johtaa seuraaviin taloudellisiin ennusteisiin perusskenaariossa:

Taulukko 4

Pankin taloudellinen tulos ja taloudelliset ennusteet perusskenaariossa

Tärkeimmät taloudelliset indikaattorit	2012 Toteutuneet	2013 Toteutuneet	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
— **Pääoma ja riskipainotetut omaisuuserät**						
— Ensisijaisen pääoman (CT1) tai ydinpääomainstrumenttien (CET1) suhdeluku (prosenttia)	15,2 %	14,3 %	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
— Pääomapuskuri (miljoonaa euroa) v. 8 prosenttia CT1/CET1	5 133	3 934	[0–5 000]	[5 000–10 000]	[5 000–10 000]	[5 000–10 000]
— Riskipainotetut omaisuuserät (miljoonaa euroa)	71 417	62 395	[55 000–65 000]	[55 000–65 000]	[55 000–65 000]	[55 000–65 000]
— **Kannattavuus**						
— nettokorkomarginaali — ELG-järjestelmää lukuun ottamatta (prosenttia)	1,22 %	1,37 %	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]

Tärkeimmät taloudelliset indikaattorit	2012 Toteutuneet	2013 Toteutuneet	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
— Kustannus-tuottosuhde	123 %	77 %	[60–70 %]	[50–60 %]	[45–55 %]	[45–55 %]
— Voitto verojen jälkeen (miljoonaa euroa)	(3 557)	(1 597)	[0–750]	[0–750]	[250–1 250]	[250–1 250]
— Oman pääoman tuotto (ROE) (1)	– 37,0 %	– 21,5 %	[0,5–10 %]	[0,5–10 %]	[5–15 %]	[5–15 %]
— **Rahoitus**						
— Lainojen suhde talletuksiin	115 %	100 %	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]
— Riippuvuus EKP:stä (prosenttia kaikista veloista (2))	20 %	12 %	[10–20 %]	[< 10 %]	[< 10 %]	[< 10 %]
— **Muut**						
— Bruttolainat ja ennakkomaksut asiakkaille (miljoonaa euroa)	89 872	82 851	[70 000–80 000]	[65 000–75 000]	[65 000–75 000]	[65 000–75 000]
— Varat yhteensä (miljoonaa euroa)	122 501	117 734	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]
— Kokoaikavastaava (numero)	13 429	11 431	[10 000–15 000]	[8 000–13 000]	[8 000–13 000]	[8 000–13 000]

Lähde: Pankin rakenneuudistussuunnitelma ja 10 päivänä tammikuuta 2014 esitetty lisäys; AIB:n vuoden 2013 vuosikertomus
(1) ROE sisältää etuoikeutetut osakkeet keskimääräisessä pääomassa.
(2) Lukuun ottamatta omaa pääomaa.

2.6.1.2 *Tärkeimmät tekijät pankin elinkelpoisuuden palauttamiseksi*

i) Pankin suuntaaminen uudelleen pienemmäksi pankiksi, jolla on parannettu rahoitusprofiili

(59) Pankin tavoitteena on merkittävän toissijaisiin omaisuuseriin liittyvän lainarahoituksen vähentämisen (33) avulla olla pienempi laitos rahoituskriisiä edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna. Pankki on jo toteuttanut merkittävät lainarahoituksen vähentämistoimet luopumalla useista yrityksistään, vähentämällä velkaantuneisuuttaan ja siirtämällä 'korkean riskin omaisuuteen' liittyvät omaisuuserät NAMA:lle (21,3 miljardia euroa), joten se on voinut supistaa tasettaan merkittävästi. AIB-konsernin taseen loppusummaa on saatu vähennettyä 136,7 miljoonasta eurosta vuoden 2011 loppupuolella 117,7 miljardiin euroon 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä (14 prosentin vähennys) (34).

(60) Tämä tärkeä velkavivun purkaminen/pankin toimintaohjelman supistaminen yhdessä kasvavan asiakkaiden talletuskannan kanssa (vuodesta 2011 lähtien), on osaltaan parantanut pankin rahoitusprofiilia. Asiakkaiden talletusten osuus rahoituslähteestä yhteensä (eli vastattavat yhteensä (35)) kohentui 49,7 prosentista vuoden 2011 loppupuolella 61,2 prosenttiin vuoden 2013 loppuun mennessä, ja lainojen suhde talletuksiin supistui 138 prosentista vuoden 2011 loppupuolella sataan prosenttiin 31 päivään joulukuuta 2013 mennessä.

(33) Vuoden 2011 vakavaraisuustarkastelun velkavivun purkamista koskevan 20,5 miljardin euron tavoite on saavutettu.
(34) Vähennys on vielä suurempi (38 prosenttia), jos tätä verrataan vuoden 2009 lukuihin ennen AIB:n ja EBS sulautumista, jolloin AIB:n taseen loppusumma oli 174,3 miljardia euroa ja EBS:n 21,5 miljardia euroa.
(35) Lukuun ottamatta omaa pääomaa.

(61) Pankki aikoo lisätä rakenneuudistuskaudella edelleen asiakastalletusten osuutta kokonaisvaroistaan (eli vastattavat yhteensä), ja EKP:n rahoituksen osuuden odotetaan laskevan merkittävästi rakenneuudistussuunnitelman aikana, 20 prosentista vuonna 2012 (< 10 prosenttiin) vuonna 2017 (eli vähennystä on 15–25 miljardia euroa), arvioitua alemman lainojen määrän ([36]), NAMA-joukkovelkakirjojen ([37]) lunastusten ja pankkien lisääntyneiden talletusten yhdistelmän vuoksi.

(62) Pankki on pääsemässä asteittain takaisin tukkurahoitusmarkkinoille. Pankki laski tammikuussa ja syyskuussa 2013 liikkeeseen kaksi kiinnitysluottopankin joukkovelkakirjalainaa, joista kumpikin on 500 miljoonaa euroa. Lokakuussa 2013 pankki toteutti luottokorttisaamisten arvopaperistamisen 500 miljoonalla eurolla ensimmäisenä Irlannin pankeista. Marraskuussa 2013 pankki pystyi sijoittamaan 500 miljoonaa euroa kolmivuotista velkarahaa täysin ilman vakuuksia. Tämä oli pankin ensimmäinen vakuudeton saamista koskeva liiketoimi vuoden 2009 jälkeen. Pankki laski maaliskuussa 2014 liikkeeseen 500 miljoonan euron seitsenvuotisen vakuudellisen omaisuuserillä katetun joukkovelkakirjan. Tämä on AIB:n pisin päivätty vertailukohtana oleva julkinen omaisuuserillä katettu joukkovelkakirja vuoden 2007 jälkeen.

(63) Kun kyseessä ovat ennustetut likviditeettisuhteet ja kun otetaan huomioon tässä vaiheessa käytettävissä olevat tiedot Euroopan unionin tasolla edelleen kuulemisvaiheessa olevasta maksuvalmiusvaatimuksen laatimisesta ([38]), pankki arvioi, että maksuvalmiusvaatimus ylittää rakenneuudistuskaudella reilusti vähimmäisvaatimukset (ks. taulukko 5).

Taulukko 5

Pankin maksuvalmiussuhdeluvut

%

Maksuvalmiussuhdeluvut	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
Maksuvalmiusvaatimus	[75–150]	[75–170]	[75–170]	[75–170]
Asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukainen maksuvalmiusvaatimus on vähintään		60	70	80
Pysyvän varainhankinnan vaatimus	[70–120]	[70–120]	[70–120]	[70–120]

Lähde: pankin rakenneuudistussuunnitelma

ii) Parempi kannattavuus

(64) Pankin tavoitteena on palata kannattavaksi vuonna 2014. Ennustettu liikevoitto verojen jälkeen on [0–750] miljoonaa euroa, mikä nousee noin [250–1 250] miljoonaan euroon vuonna 2017. Oman pääoman tuoton odotetaan olevan [0,5–10 prosenttia] vuonna 2014 ja [5–15 prosenttia] vuonna 2017. Tavoitteeseen päästään seuraavassa esitetyllä tavalla.

(65) Ensinnäkin rakenneuudistussuunnitelmassa esitetään useita toimenpiteitä, joilla edistetään nettokorkomarginaalin elpymistä (ilman ELG-kustannuksia) 1,22 prosentista vuonna 2012 [1,5–2,25 prosenttiin] vuonna 2017. Näihin toimiin sisältyy [20–30] miljardin euron uusi laina vuosien 2014–2017 välillä korkeammalla korolla, asuntoluottosalkun lainojen hinnoittelun parantaminen ([39]) ja talletustuotteiden kustannusten alentaminen edelleen vuoteen 2015 saakka (ks. taulukko 6). Lisäksi pankin osuuden heikkotuottoisista omaisuuseristä (tracker mortgage -lainat ja NAMA:n joukkovelkakirjalainat) verrattuna taseen loppusumman ennustetaan supistuvan rakenneuudistuskaudella [20–30 prosentista] vuonna 2014 [10–20 prosenttiin] vuonna 2017 NAMA-joukkovelkakirjojen lunastuksen ja sellaisten tracker mortgage -lainasalkkujen kuoletuksien tuloksena, joiden osalta uutta luotonantoa ei ole suunnitteilla.

([36]) Lainojen vähentyminen aiheutuu siitä, että arvonalennuksia ja lunastuksia on yhdessä enemmän kuin uutta tuotantoa.

([37]) NAMA laskee liikkeelle joukkovelkakirjalainoja vastineeksi osallistuvien luottolaitosten sille siirtämistä huonolaatuisista omaisuuseristä. NAMA:lle siirrettyjen omaisuuserien ostohinta on maksettu NAMA:n myöntämillä valtion takaamilla etuoikeutetuilla velkapapereilla/joukkovelkakirjoilla, joiden osuus on 95 prosenttia kauppahinnasta, ja (muilla kun valtion takaamilla) toissijaiseen velkaan perustuvilla arvopapereilla, joiden osuus on viisi prosenttia.

([38]) Suunnitelluissa maksuvalmiusvaatimuksissa pankin hallussa pitämiä NAMA-joukkovelkakirjoja pidetään korkealaatuisena rahoitusomaisuutena, kuten Euroopan pankkiviranomainen esittää joulukuussa 2013 maksuvalmiustoimenpiteistä antamassaan raportissa. Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen lopullisesta rakenteesta neuvotellaan tulevaisuudessa.

([39]) Olemassa oleva lainasalkku uusiin lainoihin verrattuna.

Taulukko 6

Pankin varojen ja velkojen keskimääräisen tuoton ennustettu kehitys

%

Keskimääräinen tuotto	2013 Toteutunut	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
Keskimääräinen tuotto — uudet lainat	[3–7]	[3–7]	[3–7]	[3–7]	[3–7]
Keskimääräinen tuotto — asuntoluottosalkun lainat	[2–5]	[2–5]	[2–5]	[2–5]	[2–5]
Keskimääräinen tuotto — lainat yhteensä	**2,74**	[2–6]	[2–6]	[2–6]	[2–6]
Keskimääräinen tuotto — talletukset (mukaan lukien käyttötilit)	**– 1,54**	[– 0,5 – – 2,5]	[– 0,5 – – 2,5]	[– 0,5 – – 2,5]	[– 0,5 – – 2,5]

Lähde: Pankin rakenneuudistussuunnitelma ja 20 päivänä maaliskuuta 2014 esitetty lisäys.

(66) ELG-järjestelmän päättäminen 28 päivän maaliskuuta 2013 jälkeen parantaa nettokorkomarginaalia ELG-kustannusten jälkeen, koska valtiolle maksettavat takauskustannukset vähenevät. Niiden määrä oli 0,4 miljardia euroa vuonna 2012, ja niiden ennustetaan olevan ainoastaan 8 miljoonaa euroa vuonna 2017.

(67) Jotta kestävään liikevoittoon päästäisiin ennen toimenpidettä, pankki aikoo edelleen supistaa toimintakustannuksiaan 1,8 miljardista eurosta vuonna 2012 [1,0–1,5] miljardiin euroon vuonna 2015 ja [1,0–1,5] miljardiin euroon vuonna 2017. Kaksi keskeistä toimea tämän suunnitellun supistamisen taustalla ovat eläkkeelle siirtymistä ja vapaaehtoista erorahaa koskeva järjestelmä sekä vuodelle 2012 esitetty palkkojen ja etuuksien arviointi. Pankin ennustetaan vähentävän henkilöstöään [20–40] prosenttia vuoteen 2015 ja [20–40] prosenttia vuoteen 2017 mennessä vuoden 2012 tasoon verrattuna, mikä johtaa yhteensä [2 000–5 000] työntekijän vähentämiseen.

(68) Kun kyse on liikevoitosta toimenpiteen jälkeen ja ennen satunnaiseriä, pankki suunnittelee luottojen arvonalentumisten jyrkkää vähentämistä 2,5 miljardista eurosta vuonna 2012 [0–0,5] miljardiin euroon vuonna 2014 ja noin [0–0,5] miljardiin euroon vuonna 2017, koska Irlannin talouden odotetaan elpyvän suunnitelman mukaisesti. AIB olettaa, että elpyminen johtaa uusien maksamattomien lainojen vähentymiseen. Suunnitelmassa esitetään myös tehokkaampi luotonhallinta, jota heijastaa taloudellista ratkaisua käsittelevän ryhmän (Financial Solution Group) perustaminen ja asuntoluottorästejä koskevan strategian ([40]) käyttöönotto. Näiden toimien tavoitteena on parantaa pankin lainankeruuta ja tehokkuutta, mikä lisää vakuudellisten lainojen määrää.

iii) Vahvan pääomapuskurin säilyttäminen

(69) Pankki aikoo säilyttää vahvan pääomapuskurin rakenneuudistuskaudella lisäämällä kertyneitä voittovaroja ja vähentämällä riskipainotettuja omaisuuseriä. Pankki aikoo kasvattaa voittoaan, jonka se aikoo säilyttää täysin johdanto-osan 65–68 kappaleessa kuvatuilla toimenpiteillä. Riskipainotettujen omaisuuserien odotetaan vähenevän noin [5–10] miljardia euroa vuosien 2013 ja 2016 välillä periaatteessa siksi, että luottokanta supistuu jatkuvasti (mukaan lukien arvonalennukset, uudelleenjärjestellyt ongelmalainat ja lainojen lyhennykset), laskennalliset verosaamiset käsitellään uudella tavalla ([41]), ja koska pankki suunnittelee ottavansa käyttöön a) EBS:n lainakantaan sovellettavan sisäisten luottoluokitusten menetelmän ja b) AIB:n lainakantaan sovellettavat päivitetyt sisäisten luottoluokitusten menetelmän mallit.

(70) Lisäksi Irlannin viranomaiset ovat toimittaneet tietoja siitä, että keskuspankki vähentää pääomaa koskevaa vähimmäisvaatimusta ([42]) 10,5 prosentista […] prosenttiin lyhyellä aikavälillä, minkä vaikutuksesta pankin pääomapuskuria lisätään [0–5] miljardilla eurolla vuonna 2014 kaiken muun pysyessä ennallaan. Keskuspankin marraskuussa 2010 uuden vakavaraisuusarvioinnin yhteydessä vahvistamalla 10,5 prosentin tavoitteella ei ole siten enää merkitystä.

([40]) Pankin asuntoluottorästejä koskeva strategia otettiin käyttöön vuonna 2012. Se seurasi neuvotteluita Irlannin valtion ja keskuspankin kanssa mahdollisista ratkaisuista asuntoluottojen erääntyneisiin saataviin. Tämän strategian mukaan pankki tarjoaa maksuviivästyksiin liittyviä uusia vaihtoehtoja asuntolaina-asiakkaille. Asuntoluottorästejä koskeva strategia on nyt otettu täysin käyttöön, ja yli 300 erikoistunutta henkilöstön jäsentä hoitaa taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntolaina-asiakkaiden asioita.

([41]) Tammikuun 1 päivästä 2014 lähtien Basel III -sääntöjen mukaisesti.

([42]) Tässä päätöksessä vähimmäispääomavaatimuksella tarkoitetaan keskuspankin Irlannin pankeilta edellyttämää pääomaa.

(71) Kun otetaan huomioon 8 prosentin ensisijaisen pääoman (CET1) vähimmäispääomavaatimus koko ajanjaksolla, pankin pääomapuskurin ennakoidaan olevan noin [0–5] miljardia euroa vuonna 2014 ja noin [5–10] miljardia euroa vuonna 2017. Jos pääomakynnys on 5,5 prosenttia ([43]), pääomapuskuri on [5–10] miljardia euroa vuonna 2014.

(72) Lisäksi pankilla on ehdollisia pääomavälineitä ([44]) 1,6 miljardia euroa, ja ne voidaan vaihtaa tarvittaessa kantaosakkeiksi. Kun ehdolliset pääomavälineet otetaan huomioon, vuoden 2014 pääomapuskuri on [5–10] miljardia euroa, vähimmäispääomavaatimus 8 prosenttia ja [5–10] miljardia euroa, ja pääomakynnys 5,5 prosenttia.

(73) CET1:tä varten esitettyihin lukuihin johdanto-osan 71 ja 72 kappaleessa sisältyy asianmukainen asteittainen laskennallisten verosaamisten vähennys ([45]). Pankin tunnistetut laskennalliset verosaamiset, jotka johtuvat käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, ovat 3,9 miljardia euroa 31 päivänä joulukuuta 2013.

2.6.2 **Varovaisempiin odotuksiin perustuva skenaario**

(74) Pankki toimitti 11 päivänä helmikuuta 2014 komissiolle vaihtoehtoisen skenaarion, joka perustuu perusskenaariota varovaisempiin odotuksiin. Varovaisemmat odotukset koskivat riskipainotettujen omaisuuserien kehitystä, tasearvioinnin tuloksia ([46]), uusien lainojen määrää, erilaista rahoitusrakennetta, korkeampia rahoituskustannuksia ja korkeampia menovarauksia, jotka esitetään tiivistetysti taulukossa 7. Kun kyse on varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion taustalla olevista makrotalouden oletuksista, ne ovat samat kuin johdanto-osan 55 ja 56 kappaleessa kuvatussa perusskenaariossa.

Taulukko 7

Varovaisempiin odotuksiin perustuva skenaario: oletuksien pääasialliset muutokset perusskenaarioon verrattuna

Muuttuva	Varovaisempiin odotuksiin perustuva skenaario (muutos perusskenaarioon verrattuna)
Riskipainotetut varat	Sisältää tasearvioinnin tulokset, mutta ei ota varovaisuuden vuoksi huomioon uusien ja päivitettyjen sisäisten luottoluokitusmallien suunnitellun käyttöönoton vaikutusta, koska keskuspankin on vielä hyväksyttävä ne ([1]). Näiden kahden muutoksen vuoksi riskipainotetut varat lisääntyivät perusskenaarion verrattuna [3–8] miljardia euroa vuonna 2014, [3–8] miljardia euroa vuonna 2015, [3–8] miljardia euroa vuonna 2016 ja [3–8] miljardia euroa vuonna 2017.
Luottotappioita koskevat toimenpiteet	Sisältävät tasearvioinnin tulokset kokonaisuudessaan. Tasearvioinnista kävi ilmi 1,1 miljardin euron lisävarauksen tarve, joka oli perusskenaarion mukaan ainoastaan […] miljardia euroa. Tämä merkitsee, että varovaisempiin odotuksiin perustuvassa skenaariossa varaukset ovat […] miljardia euroa korkeammat perusskenaarioon verrattuna vuonna 2013, ja tämä heijastaa lineaarisempaa vähennystä ennen kriisiä vallinneeseen tasoon nähden. Tämän mukaan menovarauksia tarvitaan lisää [500–1 000] miljoonaa euroa vuonna 2014, [500–1 000] miljoonaa euroa vuonna 2015, [0–500] miljoonaa euroa vuonna 2016 ja [0–500] miljoonaa euroa vuonna 2017 perusskenaarioon verrattuna.
Uusi luotonanto	On otettava huomioon, että uudet liikekiinteistö-, yritys- ja pk-yrityslainat kullekin ennustetulle vuodelle rajoitetaan BKT:n ennustettuun kasvuvauhtiin. Tämä merkitsee, että uutta kumulatiivista luotonantoa on rakenneuudistuksen aikana [2–4] miljardia euroa vähemmän kuin perusskenaariossa. (Uuteen luotonantoon liittyvät oletukset vaikuttavat riskipainotettuihin varoihin [0–3] miljardia euroa vuonna 2014, [0–3] miljardia euroa vuonna 2015, [0–3] miljardia euroa vuonna 2016 ja [0–3] miljardia euroa vuonna 2017.)

([43]) Euroopan keskuspankin ja Euroopan pankkiviranomaisen parhaillaan suorittamassa kattavassa arviossa CET1:n 5,5 prosentin kynnystä sovelletaan epäsuotuisassa skenaariossa.

([44]) Pankin jäljellä olevat ehdolliset pääomainstrumentit on välittömästi ja pakollisesti lunastettava, ja ne on vaihdettava kantaosakkeiksi, jos ensisijaisen pääoman (CET1) suhdeluku (vastaavasti CET1:n suhdeluku CRD IV -paketin voimaansaattamispäivämäärän jälkeen) alittaa 8,25 prosentin kynnysosuuden. CRD IV-paketti (vakavaraisuusdirektiivi ja -asetus) (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

([45]) CRD IV -paketin uusien sääntöjen mukaan pankin on vähennettävä CET1:stä useimpien laskennallisten verosaamistensa arvo, mukaan lukien kaikki laskennalliset verosaamiset, jotka johtuvat käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Tämä vähennys CET1:stä otetaan asteittain käyttöön kymmenen vuoden kuluessa.

([46]) Keskuspankki teki tasearvioinnin luottolaitoksista, joihin sovelletaan vakavaraisuusarviointia (AIB, BoI ja PTSB) vuonna 2013. Tällaisen arvioinnin edellyttämisestä sovittiin Kansainvälisen valuuttarahaston, komission ja Euroopan keskuspankin kanssa osana ohjelmaa. Tällä toimenpiteellä, joka koskee tiettyä ajanjaksoa, koska siinä ei oteta huomioon tulevia voittoja tai tappioita, pyritään arvioimaan uudelleen toimia ja riskipainotettuja omaisuuseriä pankkien vakavaraisuuden arvioimiseksi kesäkuussa 2013.

Muuttuva	Varovaisempiin odotuksiin perustuva skenaario (muutos perusskenaarioon verrattuna)
Rahoitusrakenne	Sisältää suuremman osuuden (2–3 prosenttia) pitkän aikavälin rahoitusta perusskenaarioon verrattuna vuoteen 2016 mennessä.
Rahoituskustannukset	On otettava huomioon, että vähittäismarkkinoiden määräaikaiset talletukset sekä pk-yritysten ja yritysten talletuksien kustannukset seuraavat tiiviimmin ennustetun EKP:n peruskoron kehittymistä perusskenaarioon verrattuna.

Lähde: Pankin rakenneuudistussuunnitelma ja 11 päivänä helmikuuta ja 27 päivänä maaliskuuta 2014 esitetyt täydentävät huomautukset.

([1]) Ks. johdanto-osan 69 kappale.

(75) Varovaisempien oletusten mukaan pankki ei ole kannattava ennen vuotta 2016, ja ennustettu voitto verojen jälkeen on [0–750] miljoonaa euroa, mikä nousee noin [250–1 250] miljoonaan euroon vuonna 2017. Oman pääoman tuoton odotetaan olevan [0,5–10] prosenttia vuonna 2016 ja [5–15] prosenttia vuonna 2017.

(76) Pankin pääomapuskurin ennustetaan olevan noin [2–6] miljardia euroa vuonna 2014 ja noin [2–6] miljardia euroa vuonna 2017, kun otetaan huomioon 8 prosentin vähimmäispääomavaatimus. Kun ehdolliset pääomavälineet otetaan huomioon, vuoden 2014 pääomapuskuri olisi [3–8] miljardia euroa, vähimmäispääomavaatimus 8 prosenttia (ja [3–8] miljardin euron osalta pääomakynnys on 5,5 prosenttia).

Taulukko 8

Pankin rahoitussuunnitelma varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaan

Tärkeimmät taloudelliset indikaattorit	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
— **Pääoma & riskipainotetut omaisuuserät**				
— CT1-suhde tai CET1-suhde (prosenttia)	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
— Pääomapuskuri (miljoonaa euroa) v. 8 prosenttia CT1/CET1	[2 000–6 000]	[2 000–6 000]	[2 000–6 000]	[2 000–6 000]
— Pääomapuskuri (miljoonaa euroa) v. 8 prosenttia CT1/CET1 mukaan lukien ehdollisten vaihtokelpoisten instrumenttien muuntaminen	[3 000–8 000]	[3 000–8 000]	[3 000–8 000]	[3 000–8 000]
— Riskipainotetut omaisuuserät (miljoonaa euroa)	[55 000–65 000]	[55 000–65 000]	[55 000–65 000]	[50 000–60 000]
— **Kannattavuus**				
— nettokorkomarginaali — lukuun ottamatta ELG-kustannuksia (prosenttia)	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]	[1,5–2,25 %]
— Kustannus-tuottosuhde	[60–70 %]	[60–70 %]	[50–60 %]	[45–55 %]
— Voitto verojen jälkeen (miljoonaa euroa)	[ve 0–750 euroa]	[ve 0–750 euroa]	[0–750]	[250–1 250]
— Oman pääoman tuotto	[Ei merkitystä]	[Ei merkitystä]	[0,5–10 %]	[5–15 %]

Tärkeimmät taloudelliset indikaattorit	2014 Suunniteltu	2015 Suunniteltu	2016 Suunniteltu	2017 Suunniteltu
— **Rahoitus**				
— Lainojen suhde talletuksiin	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]	[95–120 %]
— **Muut**				
— Bruttolainat ja ennakkomaksut asiakkaille (miljoonaa euroa)	[70 000–80 000]	[65 000–75 000]	[65 000–75 000]	[65 000–75 000]
— Varat yhteensä (miljoonaa euroa)	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]	[100 000–150 000]

Lähde: Pankin rakenneuudistussuunnitelma ja 11 päivänä helmikuuta ja 27 päivänä maaliskuuta 2014 esitetyt täydentävät huomautukset

2.6.3 **Epäsuotuisa skenaario**

(77) Pankin toimittamassa epäsuotuisassa skenaariossa Irlannin oletettu talouskasvu on 1 prosentti vuonna 2014, 1,5 prosenttia vuonna 2015, 2,2 prosenttia vuonna 2016 ja 2,2 prosenttia vuonna 2017. Työllisyyden kasvu viivästyy vuoteen 2015 saakka, jolloin sen arvioidaan kasvavan 0,5 prosenttia, 1 prosentin vuonna 2016 ja 1 prosentin vuonna 2017. Asuntojen hintojen ennustetaan nousevan 1,2 prosenttia vuonna 2014, 1,7 prosenttia vuonna 2015, 1,9 prosenttia vuonna 2016 ja 1,9 prosenttia vuonna 2017. Yhdistyneen kuningaskunnan BKT:n odotetaan kasvavan 0,8 prosenttia vuonna 2014, 1 prosenttia vuonna 2015, 1,5 prosenttia vuonna 2016 ja 1,5 prosenttia vuonna 2017.

(78) Epäsuotuisa skenaario perustuu vakavampiin makrotalouden oletuksiin perusskenaarioon ja varovaisempiin odotuksiin perustuvaan skenaarioon verrattuna. Varovaisempiin odotuksiin perustuva skenaario johtaa kuitenkin alhaisempaan kannattavuuteen ja pienempään pääomapuskuriin epäsuotuisaan skenaarioon verrattuna, koska oletukset, jotka ovat pankin liiketoimintaa koskevien taloudellisten ennusteiden taustalla, ovat vakavampia kuin epäsuotuisassa skenaariossa.

(79) Pankin liikevoiton ennustetaan kasvavan epäsuotuisassa skenaariossa noin [1–3] miljardista eurosta vuonna 2014 [1–3] miljardiin euroon vuonna 2017. Pankin liikevoiton ennen kirjanpidollisia tappioita ennustetaan kasvavan noin [0–1] miljardista eurosta vuonna 2014 [0,75–1,75] miljardiin euroon vuonna 2017. Epäsuotuisassa skenaariossa pankin odotetaan palaavan kannattavaksi vuonna [2014–2016], jolloin voitto ennen veroja on [0–750] miljoonaa euroa.

(80) Kustannus-tuottosuhteen odotetaan paranevan [60–70] prosentista vuonna 2014 [45–55] prosenttiin vuonna 2017.

(81) Epäsuotuisassa skenaariossa pankin CET1:n suhdelukujen ennustetaan olevan [10–20] prosenttia vuonna 2014, [10–20] prosenttia vuonna 2015, [10–20] prosenttia vuonna 2016 ja [10–20] prosenttia vuonna 2017. Tämä merkitsisi sitä, että pääomapuskuri on [3–8] miljardia euroa vuonna 2014, [3–8] miljardia euroa vuonna 2015, [3–8] miljardia euroa vuonna 2016 ja [3–8] miljardia euroa vuonna 2017, kun otetaan huomioon 8 prosentin vähimmäispääomavaatimus.

2.7 TAKAISINMAKSUAIKATAULU

(82) Ennen kuin rakenneuudistus saatetaan loppuun, pankki alkaa maksaa takaisin valtiontukea osinkomaksuilla tai muilla keinoin edellyttäen, että sillä on vähintään 1–4 prosenttia pääomaylijäämää yli CET1-suhteen säädetyn minimirajan (Basel III -sääntöjen täysimääräisen täytäntöönpanon perusteella), kuten keskuspankki vahvisti 31 päivänä joulukuuta 2016. Takaisinmaksettu määrä on sama kuin ylijäämä, joka ylittää CET1-suhteen säädetyn minimirajan ja siihen lisättävän 1–4 prosenttia.

(83) Pankki ei voi takaisinmaksun helpottamiseksi ryhtyä toimenpiteisiin, jotka johtaisivat pääomavientiin ennen […], paitsi jos […].

(84) Pankilla on edelleen mahdollisuus muuttaa osittain tai kokonaan NPRFC:n etuosakkeet 13 päivään toukokuuta 2014 saakka nimellisarvon mukaisesti ja sen jälkeen sovelletaan 125 prosenttia merkintähinnasta etukäteen, tai osana valtion irtautumista (tai osittaista irtautumista) yksityisen sektorin osallistuessa toimenpiteeseen.

(85) Pankki voi periaatteessa luovuttaa valtion ehdolliset pääomavälineet milloin tahansa. Irlanti on kuitenkin antanut sitoumuksen siitä, ettei pankki lunasta ehdollisia pääomavälineitä ennen kuin EKP:n ja Euroopan pankkiviranomaisen, jäljempänä 'EPV', omaisuuserien laadun tarkastelu/stressitesti ([47]) on julkistettu ja viranomaiset ovat antaneet luvan.

2.8 IRLANNIN EHDOTTAMAT SITOUMUKSET

(86) Irlannin viranomaiset ovat esittäneet useita sitoumuksia, joita pankki noudattaa rakenneuudistuksen aikana. Näihin sitoumuksiin sisältyvät

— asuntolainojen ja pk-yritysten lainojen uudelleenjärjestely

  — määrällisten uudelleenjärjestelytavoitteiden saavuttaminen uudelleenjärjestelyä varten/kestävien ratkaisujen ehdottaminen;

  — optimaalinen uudelleenjärjestelyvaihtoehto, joka perustuu nykynettoarvon maksimointiin;

— uusi luotonanto […] on rajoitettu […] vuonna […] ja […]. Uusi luotonanto voi ylittää rajat, jos lainojen yhteenlaskettu loppusaldo on enintään […] vuoden […] lopussa ja […] vuoden […] lopussa;

— valtiontuen takaisinmaksu (osinkoa maksamalla, jos pankin vakavaraisuussuhde ylittää vähimmäispääomavaatimuksen, ja tähän lisätään 1–4 prosenttia vuodesta 2016 lähtien);

— ehdollisia pääomavälineitä (1,6 miljardia euroa) ei lunasteta ennen kuin omaisuuserien laadun tarkastelun/stressitestin tulokset tiedetään;

— kustannusten vähentäminen [200–600] miljoonalla eurolla vuoteen 2015 mennessä vuoteen 2012 verrattuna, ja kustannus-tuottosuhde on [45–65] prosenttia tai [50–70] prosenttia, jos BKT:n kasvu jää alle kahden prosentin;

— Irlannin valtion joukkovelkakirjalainojen riskin rajoittaminen [10–20] miljardiin euroon;

— käyttäytymiseen liittyvät sitoumukset ostojen, markkinoinnin ja mainostamisen sekä sponsoroinnin rajoittamisesta Irlannissa, nykyisten instrumenttien osingon ja kuponkikoron maksamista koskeva kielto;

— toimenpiteet, joilla parannetaan kilpailua Irlannin pankkimarkkinoilla ("markkinoiden avaamiseen tähtäävät toimet", jotka käsittävät palvelupaketin ja kuluttajien liikkuvuutta koskevan paketin);

— valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen nimittäminen valvomaan kyseisten sitoumusten noudattamista.

(87) Irlanti on sitoutunut varmistamaan, että 28 päivänä syyskuuta 2012 esitetty rakenneuudistussuunnitelma, mukaan luettuina siihen tehdyt täydennykset, on pantu kokonaisuudessaan täytäntöön, mukaan luettuina sitoumukset, jotka esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä.

3 EBS:Ä KOSKEVA MENETTELYN ALOITTAMISTA KOSKEVA PÄÄTÖS

(88) Irlannin viranomaiset esittivät 31 päivänä toukokuuta 2010 EBS:n rakenneuudistussuunnitelman. Komissio aloitti perusteellisen tutkimuksen, koska se epäili, soveltuuko rakenneuudistussuunnitelma sisämarkkinoille. Komissio ilmaisi erityisesti epäilyksensä siitä,

i) voitiinko rakenneuudistussuunnitelmalla palauttaa EBS:n pitkän aikavälin elinkelpoisuus;

ii) oliko tuki rajattu välttämättömään;

iii) olivatko käytössä riittävät kilpailun vääristymistä rajoittavat toimet.

(89) Komissio pani merkille, että rakenneuudistussuunnitelman taloudelliset ennusteet olivat epäjohdonmukaisia ja niistä puuttuivat riittävät tiedot epäsuotuisan skenaarion mukaisista makrotalouden olettamuksista. Lisäksi komissio epäili EBS:n laskelmien pohjalla olevia olettamuksia asuntolainauksen kehityksestä Irlannissa keskipitkällä aikavälillä. Komissio pyysi lisäselvennystä yritysten talletusmarkkinoita koskevista EBS:n

([47]) EKP:n ja EPV:n kattava arviointi, mukaan lukien tärkeimpien eurooppalaisten pankkien omaisuuserien laadun tarkastelu ja stressitesti. Tuloksia odotetaan lokakuuksi 2014.

olettamuksista. Komissio katsoi, että EBS:n rakenneuudistussuunnitelmassa aliarvioitiin asuntolainojen arvon alentumista tietyllä ajanjaksolla ja siitä puuttui perusteellinen analyysi liikekiinteistölainojen arvon alentumisesta alasajon yhteydessä. Lopuksi komissio epäili EBS:n kustannus-tuottosuhteen laskentaa ja tukkuvarainhankinnan kustannuksia keskipitkällä aikavälillä.

(90) Kun kyse on tuen rajaamisesta välttämättömään, komissio totesi, ettei sillä ole riittävästi tietoa päätellä tämän vaatimuksen täyttymistä, kun otetaan huomioon ristiriita pääomapohjan vahvistamisen tavoitteen ja rakenneuudistussuunnitelman ennusteiden, joissa esitettiin, että EBS ylittäisi merkittävästi vähittäispääomavaatimuksen, välillä.

(91) Lopuksi komissio epäili, olivatko suunnitelmaan sisältyvät kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet riittäviä. Komissio arvosteli erityisesti sitä, että ehdotettu tasevähennys oli huomattavasti pienempi, kuin mitä komissio normaalisti odottaa näin suuren tuen saaneelta pankilta sekä absoluuttisesti mitattuna että riskipainotettujen varojen kannalta.

(92) Komissio sai huomautuksia EBS:ltä, joka toimitti lisätietoja rakenneuudistussuunnitelman tueksi. Lisäksi kaksi asianomaista osapuolta esitti huomautuksia, jotka suurelta osin vahvistivat komission epäilyt siitä, voitaisiinko ehdotetuilla toimenpiteillä vastata riittävästi kilpailun vääristymiseen ja vastuun jakamiseen. Irlanti ei esittänyt mitään huomautuksia.

(93) EBS sulautui AIB:hen heinäkuussa 2011 ja siitä tuli pankkiin täysin integroitu tytäryhtiö. Tämän seurauksena EBS ei ollut enää itsenäinen yksikkö. Menettelyn aloittamista koskeva päätös, jossa EBS:ää pidettiin itsenäisenä yksikkönä, menetti siten merkityksensä ja komissio päätti olla jatkamatta menettelyä. Koska EBS:n ja kahden asianosaisen osapuolen huomautukset liittyvät toimenpiteisiin, joilla puututaan kilpailun vääristymiseen ja vastuunjakoon EBS:n toimittamassa rakenneuudistussuunnitelmassa, jota ei enää panna täytäntöön, nämä huomautukset eivät ole merkityksellisiä pankin (sulautunut AIB ja EBS) toimittaman rakenneuudistussuunnitelman suhteen. Komissiolla ei ole siten mitään syytä tutkia niitä tässä päätöksessä. Sen sijaan tämän päätöksen 5.2 jaksossa komissio tarkastelee EBS:lle alun perin myönnettyjen tukitoimenpiteiden soveltuvuutta sekä AIB:lle ja pankille alun perin myönnettyjä toimenpiteitä, kun otetaan huomioon pankkia koskeva rakenneuudistussuunnitelma, mukaan lukien pankin elinkelpoisuus, tuen rajaaminen välttämättömään ja kilpailun vääristymien rajoittamista koskevien toimenpiteiden asianmukaisuus.

4 IRLANNIN VIRANOMAISTEN KANTA

(94) Irlanti myöntää, että toimenpiteet ovat valtiontukea ja katsoo, että toimenpiteet soveltuvat sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla, koska ne ovat tarpeellisia Irlannin taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseksi.

(95) Kuten tämän päätöksen 2.7 jaksossa kuvattiin, Irlanti on antanut useita sitoumuksia, jotka esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä.

5 ARVIOINTI

5.1 VALTIONTUEN OLEMASSAOLO

(96) Komission on ensin arvioitava, ovatko edunsaajalle myönnetyt toimenpiteet perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Kyseisen kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä, on valtiontukea siltä osin, kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(97) Toimenpiteen luokitteleminen valtiontueksi edellyttää, että seuraavat ehdot täyttyvät: i) tarkasteltavana oleva tukitoimenpide on rahoitettava valtion varoista; ii) siitä saatavan edun on suosittava tuensaajaa; iii) edun on oltava valikoiva; ja iv) toimenpiteen on vääristettävä tai uhattava vääristää kilpailua ja voitava vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kaikkien näiden ehtojen on täytyttävä, jotta toimenpidettä pidetään valtiontukena.

(98) Komissio on jo todennut aiemmissa päätöksissä ([48]), että perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttyvät kaikkien taulukossa 3 mainittujen rakenneuudistustukitoimien osalta ja että toimenpiteet ovat näin ollen tässä määräyksessä tarkoitettua tukea. Komissio pitäytyy tässä kannassa ja toteaa, että pääomapohjan vahvistamisen ja omaisuuserän arvonalennusta koskevien toimenpiteiden tuen kokonaismääräksi on laskettu 22,475 miljardia euroa. Tämä summa käsittää 20,775 miljardia euroa AIB:n ja EBS:n sekä sulautuneen yksikön pääomapohjan vahvistamiseen sekä 1,7 miljardia euroa (arvioitu määrä) AIB:n ja EBS:n omaisuuserän arvonalennusta koskeviin toimenpiteisiin. Komissio on lisäksi ottanut huomioon AIB:n ja EBS:n hyväksi myönnetyt takaukset ([49]).

(99) Lisäksi komissio katsoo, että vuoden 2009 etuosakkeiden lunastus (ennen tai jälkeen korotusta) ja myöhemmin kantaosakkeina myönnetty sama määrä eivät ole uutta tukea. Komissio on jo hyväksynyt tämän toimenpiteen päätöksissään asioista N 241/09 ja SA.32891 (N 553/10).

5.2 SOVELTUVUUS SISÄMARKKINOILLE

5.2.1 **Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan soveltaminen**

(100) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaan valtiontukea voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana, jos tuki on tarkoitettu *"jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen"*.

(101) Vaikka talous onkin hitaasti elpynyt vuoden 2013 alusta lähtien, komissio katsoo edelleen, että SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaiset edellytykset valtiontuen myöntämiselle täyttyvät, koska rahoitusmarkkinoihin kohdistuu edelleen paineita. Euroopan komissio hyväksyi 1 päivänä heinäkuuta 2013 tämän näkökannan antamalla tiedonannon valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä elokuuta 2013 lähtien ([50]).

(102) Keskuspankki on jo aiemmin todennut, että pankilla on systeemistä merkitystä Irlannin rahoitusmarkkinoille ([51]). Ilman myönnettyjä rakenneuudistustukitoimenpiteitä valvontaviranomainen olisi saattanut sulkea pankin tai AIB:n ja EBS:n ennen sulautumista, koska vähittäispääomavaatimusta olisi rikottu.

5.2.2 **Sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointi**

(103) Kaikista valtiontueksi tunnistetuista toimenpiteistä on ilmoitettu pankin (sulautunut yksikkö) rakenneuudistuksen yhteydessä. Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevaan tiedonantoon sisältyvät voimassa olevat säännökset rakenneuudistustuen myöntämisestä rahoitusalalla. Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon mukaan rahoituslaitos soveltuu tämänhetkisen rahoitusalan kriisin yhteydessä sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla, jos sen rakenneuudistus i) johtaa pankin elinkelpoisuuden palauttamiseen, ii) edunsaajat osallistuvat rakenneuudistukseen riittävästi omalla osallistumisellaan (vastuunjako) ja iii) rakenneuudistuksen yhteydessä toteutetaan riittävästi toimenpiteitä kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi.

(104) Komissio on nojautunut sisämarkkinoille soveltuvuuden arvioinnissaan pankin ehdottamaan skenaarioon, joka perustuu perusskenaariota varovaisempiin odotuksiin.

Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen

(105) Kuten komissio ilmoitti rakenneuudistustoimenpiteitä koskevassa tiedonannossaan, jäsenvaltion on esitettävä kattava rakenneuudistussuunnitelma, jossa osoitetaan, kuinka yksikön pitkän aikavälin elinkelpoisuus palautetaan ilman valtiontukea kohtuullisessa ajassa ja enintään viiden vuoden kuluessa. Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 13 kohdan mukaan pitkän aikavälin elinkelpoisuus on saavutettu, kun pankki pystyy kilpailemaan markkinoilla pääomasta omin voimin ja säädettyjen valvontaperusteiden mukaisesti. Sen on siten

([48]) Ks. pääomapohjan vahvistamiseen liittyvät toimenpiteet: komission päätös asiassa N 160/10, johdanto-osan 40–47 kappale; komission päätös asiassa N 241/09, johdanto-osan 43–48 kappale; komission päätös asiassa SA.31891 (N 553/10), johdanto-osan 59–65 kappale ja komission päätös asiassa SA.33296, johdanto-osan 54–60 kappale. Lisäksi komissio on todennut aiemmissa päätöksissä, että CIFS- ja ELG-järjestelmän sekä NAMA:n myöntämä tuki on valtiontukea (ks. johdanto-osan 37 ja 41 kappale).
([49]) Ks. *taulukkoon 3* sisältyvät CIFS- ja ELG-järjestelmän mukaiset vastaavat määrät.
([50]) EUVL C 216, 30.7.2013, s. 1 (ks. erityisesti 6 kohta).
([51]) Irlannin keskuspankin pääjohtajan 19 päivänä marraskuuta 2010 päivätty kirje valtiovarainministerille.

pystyttävä vastaamaan itse kaikista kustannuksistaan ja sen on saatava asianmukainen tuotto omalle pääomalleen, kun otetaan huomioon sen riskiprofiili. Tiedonannon 14 kohdan mukaan pitkän aikavälin elinkelpoisuus edellyttää, että kaikki vastaanotettu valtiontuki joko lunastetaan ajan kuluessa tai maksetaan takaisin normaalin markkinatilanteen mukaisesti, millä varmistetaan, että kaikenlainen ylimääräinen valtiontuki on päätetty.

(106) Irlannin viranomaiset ovat esittäneet rakenneuudistussuunnitelman, jossa esitetään pankin strategia kannattavuuden palauttamisesta ilman täydentävää valtiontukea keskittymällä i) pankin uudelleensuuntaamiseen pienemmäksi organisaatioksi, joka keskittyy Irlantiin ja jossa on parannettu rahoitusprofiilia; ii) parantamaan kannattavuustasoa nettokorkomarginaalia tehostamalla, kustannusleikkaustoimenpiteillä ja asteittain vähennettävillä arvonalennuskustannuksilla; ja iii) ylläpitämään vahvaa pääomapuskuria.

i) Irlantiin keskittyvä pienempi pankki, jolla on parannettu rahoitusprofiili

(107) Pankki on jo toteuttanut kauaskantoisia rakennemuutostoimia, jotka johtivat huomattavasti pienempään taseeseen verrattuna kriisiä edeltäneeseen tasoon, mikä oli hallitsemattoman kasvun seurausta (118 miljardia euroa vuonna 2013 verrattuna 136,7 miljardiin euroon vuonna 2011 ([52])). Tämä vähennys saatiin toteutettua ulkomaisilla liiketoiminnoilla, korkean riskin omaisuuserien siirroilla NAMA:lle ja muilla omaisuuserien velkavivun purkamistoimilla ([53]). Tämän seurauksena pankin nykyiset riskit kiinteistö- ja rakennusalalla ovat vähentyneet ja niiden odotetaan edelleen vähentyvän suhteellisesti rakenneuudistuksen loppuun mennessä. Komissio pitää uutta strategiaa harkittuna ja asianmukaisena kriisin jälkeisessä tilanteessa. Pankki on sitoutunut rajoittamaan luotonantoa […], millä tuetaan sen järkevämpää liiketoimintastrategiaa.

(108) Pankki vahvistaa myös paluutaan konservatiivisempaan perinteiseen pankkitoimintamalliin, jossa se rahoittaa merkittävästi lainasalkkuaan asiakastalletuksilla, ja lainojen suhteen talletuksiin ennustetaan olevan [95–120] prosenttia rakenneuudistuskauden lopussa varovaisempiin odotuksiin perustuvassa skenaariossa. Tämä tavoite on seurausta kunnianhimoisesta ja hyvin toteutetusta velkavivun purkamista koskevasta suunnitelmasta ja talletusten määrän kehityksen suhteellisen varovaisista oletuksista. Komissio pitää myönteisenä, ettei pankki aio olla liian riippuvainen tukkurahoituksesta ja institutionaalisista rahoituslähteistä, kuten EKP:n rahoituksesta, varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaisesti.

ii) Parempi kannattavuus

(109) Kun kyse on kannattavuuden palauttamisesta, suunnitelmassa esitetään sopiva yhdistelmä suunniteltuja toimenpiteitä. Uusia luottoja myönnetään korkeammilla koroilla. Lisäksi lainojen ja talletuksien (asuntoluottojen) hinnoittelua parannetaan mahdollisuuksien mukaan. Näillä toimenpiteillä yhdessä ELG-järjestelmän takauskustannusten päättämisen kanssa pankki voi vähitellen elvyttää nettokorkomarginaaliaan.

(110) Lisäksi pankin suunniteltujen toimien, erityisesti henkilöstön irtisanomisohjelman ([54]) sekä palkkojen ja etuuksien arvioinnin, jonka tavoitteena on vähentää sen käyttökustannuksia ([200–600] miljoonaa euroa vuoteen 2015 mennessä vuoden 2012 tasoon verrattuna), ansiosta käyttökustannuspohjasta tulee kestävämpi, kun otetaan huomioon pankin tulevaisuudennäkymät ja kyky tuottaa tuloja. Nämä toimet yhdessä suunnitellun tulonlisäyksen kanssa auttavat pankkia parantamaan merkittävästi kustannus-tuottosuhdettaan (jonka ennustetaan olevan [45–55] prosenttia vuonna 2017 verrattuna 123 prosenttiin vuonna 2012). Komissio on siten tyytyväinen Irlannin sitoumukseen vähentää pankin toimintakustannuksia [200–600] miljoonalla eurolla vuoteen 2015 mennessä vuoteen 2012 verrattuna sekä sitoumukseen siitä, ettei kustannus-tuottosuhde ylitä [45–65] prosenttia (paitsi jos BKT kasvaa alle 2 prosenttia, missä tapauksessa kulujen ja tulojen suhde ei saa ylittää [50–70] prosenttia).

(111) Pankki arvioi, että se vähentää asteittain arvonalennuskustannuksia rakenneuudistuskaudella varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaisesti. Kustannusten vähentämistä pidetään asianmukaisena, koska i) Irlannin odotettavissa olevan taloudellisen elpymisen pitäisi vähentää uusia maksamattomia lainoja, ii) ennustetun asuntojen hintojen nousun pitäisi rajoittaa asuntolainoihin liittyvän tappion vakavuutta ja iii) pankin tehokkaamman luotonhallintatoiminnan ([55]) pitäisi nopeuttaa/parantaa lainojen perimistä ja uudelleenjärjestelyä. Komissio on tältä osin tyytyväinen Irlannin sitoumukseen pankin laadullisista ja määrällisistä rakenneuudistuksen tavoitteista, jotka koskevat pk-yritysten lainoja ja asuntolainoja.

([52]) Tase pienenee yhä merkittävämmin, kun tarkastellaan AIB:n ja EBS:n vuoden 2009 tasetta ennen sulautumista. Kahdella rahoituslaitoksella oli yli 195 miljardia euroa varoja vuonna 2009.
([53]) Ks. tämän päätöksen 2.5 kohta.
([54]) Varhaiseläketta ja vapaaehtoista erorahaa koskeva ohjelma.
([55]) Kuten johdanto-osan 68 kappaleessa kuvataan.

(112) Varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaan pankki ei ole kannattava ennen vuotta 2016. Pankin kannattavuus on rakenteellisesti heikko arvonalennuskustannuksien vaikutuksista huolimatta, koska sillä on heikkotuottoisia omaisuuseriä koskeva lainasalkku (tracker mortgage -lainat ja NAMA-joukkovelkakirjalainat). Tästä syystä oman pääoman tuotto pysyy alhaisena rakenneuudistuskauden loppuun saakka, ja saavuttaa vain [5–15] prosentin tason vuonna 2017. Komissio katsoo kuitenkin, että pankki toimii oikealla tavalla tavoitellessaan kilpailukykyisempää oman pääoman tuoton tasoa/kannattavuutta tulevaisuudessa, sillä uudet luotot, joiden kate on korkeampi, ja uudelleen hinnoitellut lainat (asuntoluottosalkku) korvaavat vähitellen heikon kannattavuuden, joka aiheutuu perityistä heikkotuottoisista omaisuuseristä. Tästä syystä kannattavuuden oletetaan parantuvan vähitellen.

iii) Vahvempi pääomapuskuri

(113) Lopuksi komissio pitää myönteisenä, että pankki on hyvin pääomitettu laitos, jolla on riittävä pääomapuskuri rakenneuudistuksen loppuun saakka. Varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaan pankki säilyttää vuonna 2017 [2–6] miljardin euron pääomapuskurin, johon liittyy 8 prosentin vähittäispääomavaatimus (ja [3–8] miljardia euroa, jolla on 5,5 prosentin pääomakynnys), jonka avulla pankki voisi vastata uusista tappioista, jos Irlannin talous elpyy ennustetta heikommin. Lisäksi pankilla on 1,6 miljardia euroa ehdollisia pääomavälineitä käytettävissä oman pääoman vahvistamiseen tarvittaessa. Irlanti on antanut sitoumuksen siitä, ettei pankki lunasta ehdollisia pääomavälineitä ennen kuin EKP:n ja Euroopan pankkiviranomaisen omaisuuserien laadun tarkastelu/stressitesti on julkistettu.

(114) Komissio panee merkille, että pankki aikoo lunastaa vuoden 2009 etuosakkeet ([56]) ennen rakenneuudistuksen päättymistä. Lunastuksessa sovelletaan nimellisarvoa 13 päivään toukokuuta 2014 saada, ja sen jälkeen sovelletaan 25 prosentin korotusta. Tarkoituksena on, että valtio lunastaa tietyn etuosakkeiden määrän, ja sijoittaa heti saman verran pääomaa (kantaosakkeita) pankkiin. Pankin tase ei muutu tämän vaikutuksesta. Pankin pääomarakennetta kuitenkin parannetaan uusien Basel III -sääntöjen ([57]) suhteen. Lisäksi valtion osuus pankista kasvaa hieman nykyisestä 99,8 prosentin osuudesta toimenpiteen vuoksi.

iv) Päätelmät

(115) AIB jo toteuttamat aloitteet (eli velkavivun purkaminen, kustannussäästöt, parannettu rahoitusprofiili) yhdessä rakenneuudistuskaudella suunniteltujen kannattavuuden palauttamista koskevien toimien kanssa (eli uusi luotonanto korkeampaan hintaan/asuntoluottojen ja talletusten uudelleenhinnoittelu, henkilöstökustannusten säästöjen lisääminen ja luotonhallintatoiminnan tehostaminen ([58])) ovat asianmukaiset pankin taloudellisten vaikeuksien vuoksi ([59]).

(116) Näin ollen rakenneuudistussuunnitelmassa esitetään vakuuttavasti oikeanlainen strategia pankin pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamiseksi. Edellä kuvattujen toimien yhdistelmä vaikuttaa sopivalta varmistamaan pankin tuleva elinkelpoisuus ilman valtiontukea.

(117) Pankin paluu kannattavuuteen voi kuitenkin pitkittyä rakenneuudistuskauden loppuun saakka sen heikkotuottoisten omaisuuserien vuoksi. Tästä syystä pankin oman pääoman tuotto pysyy varovaisempiin odotuksiin perustuvan skenaarion mukaan edelleen suhteellisen alhaisella tasolla jopa rakenneuudistuskauden loppupuolella mutta parantuu kuitenkin jonkun verran.

(118) Kun edellä mainitut tekijät otetaan huomioon, komissio päättelee, että pankin rakenneuudistussuunnitelmassa esitetään vakuuttavasti toimenpiteet, jolla sen pitkän aikavälin elinkelpoisuus palautetaan.

Tuen rajoittaminen välttämättömään: oma rahoitusosuus ja vastuunjako

(119) Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 3 kohdassa todetaan, että tuensaajan on osallistuttava asianmukaisella omalla rahoitusosuudella, jotta tuki voidaan rajoittaa välttämättömään ja jotta kilpailun vääristymistä voidaan rajoittaa ja estää moraalikato. Tästä syystä i) tuen määrän olisi oltava rajoitettu ja ii) huomattava oma rahoitusosuus on välttämätön.

([56]) Ks. johdanto-osan 46 kappale.
([57]) Etuosakkeita ei lasketa enää CET1-pääomaksi 1 päivästä tammikuuta 2018 lähtien.
([58]) Kuten johdanto-osan 68 kappaleessa kuvataan.
([59]) Ks. johdanto-osan 32–39 kappale.

(120) Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon mukaan pankin olisi käytettävä rakenneuudistuksen rahoittamiseen ensiksi omia varojaan, jotta tuki voidaan rajoittaa välttämättömään. Rakenneuudistukseen liittyvien kustannusten ei pitäisi jäädä pelkästään valtion kannettavaksi vaan myös niiden, jotka ovat sijoittaneet pankkiin. Tämä tavoite saavutetaan erityisesti vastaamalla tappioista käytettävissä olevalla pääomalla.

(121) AIB:n entiset omistajat ovat jakaneet vastuun lähes täysin. Osakkeenomistajat on ”pyyhitty kartalta”, ja valtio omistaa tällä hetkellä 99,8 prosenttia pankista. Komissio katsoo tästä syystä, että edellisten omistajien vastuunjako on merkittävä ja riittävä.

(122) Kun kyseessä ovat etuoikeusasemaltaan huonommat velkojat, useita velkojen hallintaa/takaisinostoa koskevia toimenpiteitä toteutettiin vuosien 2009 ja 2011 välillä, ja niillä saatiin 5,4 miljardia euroa ensisijaista pääomaa (Tier 1) (Tier 1 ja Tier 2 -arvopapereiden takaisinosto). Tällä hetkellä pankilla on vain vähäinen määrä pääomalainoja (eli noin 34 miljoonaa euroa 31 päivänä joulukuuta 2012) […]. Siksi etuoikeusasemaltaan huonommat velkojat ovat kantaneet asianmukaisesti uudelleenjärjestelykulut.

(123) Pankki on lisäksi edistänyt merkittävästi osaltaan rakenneuudistuskustannuksien kantamista myymällä tytäryhtiöitä ja osuuksia ([60]). Pankki on siten käyttänyt 3,3 miljardia euroa ensisijaista pääomaa (Tier 1) avun rajoittamiseksi välttämättömään.

(124) Pankki maksaa 10 prosentin kiinteän korvauksen ehdollisista pääomavälineistä ja kahdeksan prosenttia etuosakkeista (käteisenä tai laskemalla niiden sijasta liikkeeseen uusia kantaosakkeita). Lisäksi etuosakkeisiin sovelletaan 25 prosentin korotusta, jos pankki ei osta niitä 13 päivään toukokuuta 2014 mennessä. Komissio pitää korvausta asianmukaisena, vaikkakin alhaisena, AIB:n/pankin huonon tilanteen vuoksi ([61]).

(125) Komissio päättelee edellä esitetyn perusteella, että pankin rakenneuudistussuunnitelmassa määrätään asianmukaisesta omasta rahoitusosuudesta ja vastuunjaosta.

Toimenpiteet, joilla rajoitetaan kilpailun vääristymistä

(126) Rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 4 jaksossa edellytetään, että rakenneuudistussuunnitelma sisältää kilpailun vääristymistä rajoittavia toimenpiteitä. Näissä toimenpiteissä olisi käsiteltävä vääristymiä markkinoilla, joilla tuensaaja toimii rakenneuudistuksen jälkeen. Esillä olevassa asiassa on varmistettava, että mahdolliset uudet tulokkaat voivat osallistua helposti Irlannin keskittyneille pankkimarkkinoille tehostamaan kilpailua.

(127) Pankki sitoutuu heinäkuun 2014 ja kesäkuun 2017 välillä tiettyihin kilpailutoimenpiteisiin, eli tarjoamaan asianomaisille kilpailijoille ([62]) palvelupaketin ja kuluttajien liikkuvuutta koskevan paketin.

(128) Palvelupaketilla pyritään vähentämään markkinoille tulon kustannuksia tai kilpailijan laajentamistoimiin liittyviä kustannuksia. Palvelupakettia koskevan toimenpiteen edunsaaja saa tukea useille back-up-toiminnoille (kuten selvitystoiminnoille, aropaperikaupan käsittelyyn) suorittamalla pankille lisämaksun (kyseisestä palvelusta suoraan aiheutuvista kustannuksista), ja voi sitten päättää investoivansa omaan infrastruktuuriin vasta myöhemmässä vaiheessa, kun sen asiakaskunta on riittävän suuri vastaamaan kiinteistä kustannuksista. Toimenpiteen edunsaajat voivat myös lisämaksusta käyttää pankin ATM-verkkoa, joka tarjoaa välittömästi kansallisen kattavuuden asiakkailleen.

(129) Kuluttajien liikkuvuutta koskeva paketti vähentää toimenpiteen edunsaajan asiakashinnan kustannuksia. Toimenpiteen edunsaajat ottavat yhteyttä pankin asiakkaisiin pankin kautta ja esittävät heille vaihtoehtoisia tuotteita, joihin kuuluvat käyttötilit, henkilökohtaiset luottokorttituotteet, yritystilit, yritysten luottokortit, asuntolainat sekä pk-yritysten ja yritysten lainat. Vaikka on vaikea ennustaa, kuinka monta pankin asiakasta päättää vaihtaa pankkituotteensa toimenpiteen edunsaajien tuotteisiin, tämä asiakkaisiin liittyvä lähestymistapa on kohdennetumpi ja halvempi kuin yleiset mainostustoimenpiteet.

(130) Edellä mainitut toimenpiteet tarjoavat puitteet, joilla edistetään uusien yritysten tuloa Irlannin pankkimarkkinoille ja rajoitetaan siten pankille myönnettyjen tukien aiheuttamaa kilpailun vääristymistä.

([60]) Ks. tämän päätöksen 2.5 kohta.
([61]) Ks. asiassa N 241/209 tehdyn päätöksen johdanto-osan 62–82 kappale, ja asiassa SA.33296 tehdyn päätöksen johdanto-osan 76–78 kappale.
([62]) Tämän sitoumuksen puitteissa asianomaisena kilpailijana tarkoitetaan Irlannissa toimivaa luottolaitosta, joka ei kuulu valtiontuen piirin rakenneuudistuskauden aikana, kun se pyytää palvelupaketin ja kuluttajien liikkuvuutta koskevan paketin toimenpiteitä.

(131) Lisäksi komissio pitää myönteisenä Irlannin antamia sitoumuksia, jotka koskevat tiettyjä liiketoiminnan rajoituksia rakenneuudistuksen aikana, erityisesti luotonannon enimmäisrajaa, joka on […] vuonna […] ja […]. Yritysosto-kiellolla varmistetaan myös, ettei valtiontukea käytetä kilpailijoiden valtaamiseen vaan aiottuun tarkoitukseen, eli rakenneuudistuksen rahoittamiseen. Lisäksi pankki kunnioittaa käyttäytymiseen liittyviä sitoumuksia, jotka koskevat mainonnan ja sponsoroinnin kieltämistä ([63]).

Toteutus ja seuranta

(132) Lopuksi rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon 5 jakson mukaan komissiolle on toimitettava säännöllisesti yksityiskohtaiset raportit, jotta se voi tarkistaa, että rakenneuudistussuunnitelma toteutetaan asianmukaisesti.

(133) Valvonnasta vastaava toimitsijamies nimitetään, ja tämä toimittaa säännöllisesti komissiolle raportit siitä, miten pankki panee rakenneuudistussuunnitelman täytäntöön ja noudattaa antamiaan sitoumuksia.

(134) Kun otetaan huomioon sitoumukset, pankin jo toteuttamat kauaskantoiset rakenneuudistustoimet ja edellä mainittu oman rahoitusosan ja vastuunjaon asianmukaisuus, komissio katsoo, että mahdollisten kilpailun vääristymien rajoittamiseksi on olemassa riittävät takeet huolimatta siitä, että AIB ja EBS saivat suuren määrän tukea ennen sulautumistaan ja sen jälkeen.

5.3 PÄÄTELMÄ TUEN OLEMASSAOLOSTA JA SOVELTUVUUDESTA SISÄMARKKINOILLE

(135) Taulukossa 3 lueteltuja toimenpiteitä a–o pidetään perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rakenneuudistustukena. Kun otetaan huomioon Irlannin antamat sitoumukset, komissio päättelee, että pankin rakenneuudistussuunnitelma on yhdenmukainen rakenneuudistustoimenpiteitä koskevan tiedonannon kanssa, rakenneuudistustuki on rajattu välttämättömään ja kilpailun vääristymiseen on puututtu asianmukaisesti. Rakenneuudistustuki soveltuu näin ollen sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Seuraavat toimenpiteet ovat perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea:

— Toimenpiteet AIB:n hyväksi

a) CIFS-järjestelmän mukaiset takaukset, joita on enintään 133 miljardia euroa;

b) ELG-järjestelmän mukaiset takaukset, joita on enintään 62,5 miljardia euroa;

c) omaisuuseriin kohdistuvat tukitoimet (20,4 miljardin euron siirrot NAMA:lle), jotka muodostavat noin 1,6 miljardin euron tukimäärän;

d) pääomapohjan vahvistaminen 3,5 miljardilla eurolla etuoikeutetuilla osakkeilla toukokuussa 2009;

e) pääomapohjan vahvistaminen 3,7 miljardilla eurolla uudella pääomalla joulukuussa 2010;

f) valtion takaus maksuvalmiusavusta vuoden 2011 toiselle vuosineljännekselle saakka [5–15 miljardin euron takaus].

— EBS:n hyväksi toteutetut toimenpiteet

g) CIFS-järjestelmän mukaiset takaukset, joita on enintään 14,4 miljardia euroa;

h) ELG-järjestelmän mukaiset takaukset, joita on enintään 8,0 miljardia euroa;

i) omaisuuseriin kohdistuvat tukitoimet (0,9 miljardin euron siirrot NAMA:lle), jotka muodostavat noin 0,1 miljardin euron tukimäärän;

([63]) Ks. johdanto-osan 86 kappale ja liite.

j) pääomapohjan vahvistaminen erityisillä investointiosakkeilla 0,625 miljardilla eurolla toukokuussa ja joulukuussa 2010;

k) pääomapohjan vahvistaminen suoralla avustuksella velkakirjan välityksellä 0,25 miljardilla eurolla joulukuussa 2010;

l) valtion takaus maksuvalmiusavusta [0–5 miljardin euron takaus].

— Pankin hyväksi toteutetut toimenpiteet (sulautuman tuloksena syntynyt yritys)

m) pääomapohjan vahvistaminen 5 miljardilla eurolla kantaosakkeilla heinäkuussa 2011;

n) pääomapohjan vahvistaminen 1,6 miljardilla eurolla ehdollisilla pääomavälineillä heinäkuussa 2011;

o) pääomapohjan vahvistaminen 6,1 miljardilla eurolla pääomasijoituksella heinäkuussa 2011.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisesti, kun otetaan huomioon rakenneuudistussuunnitelma ja liitteessä esitetyt sitoumukset.

2 artikla

Irlannin on varmistettava, että 28 päivänä syyskuuta 2012 esitetty rakenneuudistussuunnitelma, mukaan luettuina siihen sen jälkeen tehdyt täydennykset, pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön, myös liitteessä esitetyt sitoumukset.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Irlannille.

Tehty Brysselissä 7 päivänä toukokuuta 2014.

Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja

LIITE

SITOUMUKSIA KOSKEVA ASIAKIRJA — ASIA SA.29786 — IRLANTI — AIB:N RAKENNEUUDISTUS

Irlanti sitoutuu varmistamaan, että syyskuussa 2012 toimitettu rakenneuudistussuunnitelma, mukaan luettuina siihen tehdyt muutokset ja täydennykset, pannaan asianmukaisesti ja kokonaisuudessaan täytäntöön. Tässä asiakirjassa (sitoumuksia koskevassa asiakirjassa) esitetään AIB:n rakenneuudistuksen ehdot (sitoumukset), jotka Irlanti on sitoutunut panemaan täytäntöön.

1. **Määritelmät**

Jollei asiayhteydestä muuta johdu, tässä asiakirjassa yksikkömuotoon sisältyy monikkomuoto (ja päinvastoin), ja tässä käytetyillä käsitteillä on seuraavat merkitykset:

1.1 'Ostoa' käytetään tämän liitteen 6.1 lausekkeen merkityksessä.

1.2 'AIB:llä' tarkoitetaan pankkia Allied Irish Banks, p.l.c., sen tytär- ja osakkuusyhtiöt mukaan lukien.

1.3 'Vuosittaisilla hoitokuluilla' tarkoitetaan 1) henkilöstökulujen, 2) hallinto- ja yleiskustannuksien ja 3) poistojen, arvonalentumisten ja kuoletusten muodostamaa kokonaisuutta.

1.4 'Pankkipäivällä' tarkoitetaan maanantaita ja perjantaita sekä niiden välisiä päiviä, mutta ei mitään yleistä vapaapäivää Irlannissa.

1.5 'Pääomaviennillä' tarkoitetaan osinkojen maksamista valtiolle kantaosakkeista ja kantaosakkeiden takaisinostoa valtiolta.

1.6 'Keskuspankilla' tarkoitetaan Irlannin keskuspankkia.

1.7 'Kustannus-tuottosuhteella' tarkoitetaan suhdetta, joka lasketaan liikekuluista, jotka jaetaan liikevoitolla.

1.8 'Lausekkeella' tarkoitetaan ainoastaan tässä asiakirjassa olevaa lauseketta ja tällainen lauseke on osa tätä asiakirjaa. Lausekkeiden otsikot esitetään vain helppokäyttöisyyttä koskevista syistä ja ne eivät ole sitovia.

1.9 'Kattavalla arvioinnilla' tarkoitetaan Euroopan keskuspankin ja Euroopan pankkiviranomaisen vuoden 2014 EU:n laajuista stressitestiä, jolla parannetaan merkittävien pankkien, myös AIB:n, taseiden avoimuutta.

1.10 'Ehdollisella pääomavälineellä' tarkoitetaan AIB:n valtiolle liikkeeseen laskemaa ehdollista 1,6 miljardin euron Tier 2 -arvopapereiden velkainstrumenttia, jota kuvataan yksityiskohtaisemmin 27 päivänä lokakuuta 2011 päivätyssä listalleottoesitteessä.

1.11 'Kuluttajien liikkuvuutta koskevalla paketilla' tarkoitetaan tämän liitteen 11.5 lausekkeessa kuvattua toimenpidepakettia.

1.12 'Lopullisen päätöksen päivämäärällä' tarkoitetaan päivää, jona Euroopan komissio hyväksyy lopullisen päätöksen AIB:n rakenneuudistussuunnitelmasta.

1.13 'Pyynnön esittämispäivämäärällä' tarkoitetaan päivämäärää, jolloin asianomainen kilpailija esittää asianmukaisesti kirjallisen pyynnön AIB:lle tämän liitteen lausekkeessa 11.5 tarkoitetusta kuluttajien liikkuvuutta koskevasta paketista.

1.14 'Vaikeuksissa olevia pk-yrityksiä koskevalla lainasalkulla' tarkoitetaan tiettyä pk-yritysten lainasalkkua AIB:ssa, jota AIB Financial Solutions Group hallinnoi 31 päivästä joulukuuta 2012 lähtien ja johon sovelletaan keskuspankin asettamia ratkaisutoimia.

1.15 'EBS:llä' tarkoitetaan yritystä EBS Limited, mukaan lukien sen tytär- ja osakkuusyhtiöt.

1.16 'Lopullisella päätöksellä' tarkoitetaan päätöstä, jossa Euroopan komissio tekee päätöksen rakenneuudistussuunnitelmasta sekä kaikesta AIB:lle ja EBS:lle myönnetystä valtiontuesta sulautumista ennen ja sen jälkeen.

1.17 'FRAND-ehdoilla' tarkoitetaan oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä ehtoja (fair, reasonable and non-discriminatory).

1.18 'BKT:llä' tarkoitetaan Irlannin tilastokeskuksen ilmoittamaa Irlannin bruttokansantuotetta.

1.19 'Arvoltaan alentuneella' tarkoitetaan lainojen yhteydessä, että on olemassa objektiivista näyttöä arvonalennuksesta, joka johtuu yhdestä tai useammasta tapahtumasta omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ('tappion synnyttävä tapahtuma') ja että tappion synnyttävän tapahtuman (tai tapahtumien) vuoksi tulevien rahavirtojen nykyarvo on alhaisempi kuin rahoitusvarojen tai omaisuuserien nykyinen tasearvo, minkä vuoksi tuloslaskemassa on otettava huomioon arvonalentumisvaraus.

1.20 'Lisäkustannuksilla' tarkoitetaan AIB:lle aiheutuvia lisäkustannuksia palvelujen tarjoamisesta asianomaisille kilpailijoille toimenpiteiden soveltamisessa. Lisäkustannukset eivät kata mitään kiinteitä tai muuttuvia kustannuksia, jotka AIB kantaisi ilman toimenpiteitä.

1.21 'Irlannilla' tai 'valtiolla' tarkoitetaan Irlannin tasavaltaa mukaan lukien Irlannin valtion viranomaiset, joihin luetaan rajoituksetta ulkoasiainministeriö, valtiovarainministeriö ja keskuspankki.

1.22 'Maksamattomiin lainoihin myönnetyillä lainoilla' tarkoitetaan lainoja, joissa on kulunut vähintään 90 päivää siitä, kun ne olisi pitänyt suorittaa sopimuksessa asetetun määräajan mukaisesti, ja joihin sisältyvät rakenneuudistuksen puitteissa myönnetyt lainat, jos alkuperäinen laina jää alkuperäisten ehtojen ulkopuolelle yli 90 päivän ajaksi. Kun lainat erääntyvät tai katettavat riskit joutuvat maksettaviksi, koko määrä ilmoitetaan erääntyneenä, ei ainoastaan ylimääränä tai maksamattoman velan määränä.

1.23 'Lähetyspäivämäärää' käytetään liitteen 11.5.2.2 lausekkeen merkityksessä.

1.24 'Markkinaosuudella' tarkoitetaan tiettyä prosentuaalista osuutta markkinoista sen i) varannon tai ii) virran osalta, joka tietyllä yrityksellä on tietyillä markkinoilla Irlannissa (merkityksellisenä tuotemarkkinana) ja mitattuna riippumattomassa ulkopuolisessa tutkimuksessa sopivan käytännön perustella, mukaan lukien AIB:n ehdottamat ja valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen (jonka lupaa ei saa perusteettomasti evätä) tapauskohtaisesti ennen pyynnön esittämispäivämäärää hyväksymät säännönmukaiset palautukset.

1.25 'Markkinoinnilla, mainostamisella ja sponsoroinnilla' tarkoitetaan AIB:n liiketoiminnan (tai sen osan) edistämistä viestinnällä, kuten television, radion, sanomalehtien, internetin ja muiden vastaavien viestintävälineiden avulla.

1.26 'Materiaalia' käytetään tämän liitteen 11.5.1.4 lausekkeen merkityksessä.

1.27 'Toimenpiteillä' tarkoitetaan AIB:lle asetettuja velvoitteita Irlannin tämän liitteen 3–11 lausekkeissa tekemien sitoumusten perusteella.

1.28 'Valvonnasta vastaavalla toimitsijamiehellä' tarkoitetaan AIB:stä riippumatonta yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka Euroopan komissio on hyväksynyt ja AIB on nimittänyt, ja jolla on velvollisuus valvoa, miten AIB noudattaa lopulliseen päätökseen liitettyjä sitoumuksia, ja jonka tehtävää kuvataan yksityiskohtaisemmin tässä liitteessä olevassa lisäyksessä.

1.29 'Asuntolainalla' tarkoitetaan kaikkia luottolaitoksen tai asuntosäästöpankkien lainoja, joiden vakuutena on asuinkiinteistö Irlannissa, jossa lainan tarkoituksena on tyypillisesti joko rahoittaa sen asuinkiinteistön omistajuuden muutos tai parannuksien tekeminen, jota varten laina myönnetään, mutta johon voi sisältyä myös muita kuin kiinteistöön liittyviä päämääriä. Kaikkiin asuntolainaa koskeviin viittauksiin sisältyvät omistajan asuinkäyttöön tai vuokrattavaksi tarkoitetut kiinteistöt.

1.30 'NAMA:lla' tarkoitetaan kansallista omaisuudenhoitovirastoa (National Asset Management Agency), joka perustettiin kansallisesta omaisuudenhoitovirastosta vuonna 2009 annetulla lailla.

1.31 'Nettoriskillä' tarkoitetaan asiakkaan osalta asiakkaan bruttomääräistä luottoriskiä, josta vähennetään AIB:n kyseistä asiakasta varten suorittamat järjestelyt.

1.32 'Ilmoituspäivämäärällä' tarkoitetaan päivämäärää, jolloin AIB ilmoittaa asiaankuuluvalle kilpailijalle, että AIB postittaa sen materiaalin.

1.33 'NPRFC:llä' tarkoitetaan kansallisen eläkerahaston komiteaa (National Pension Reserve Fund Commission).

1.34 'NPRFC:n etuosakkeilla' tarkoitetaan NPRFC:n investoinnista syntyviä etuosakkeita.

1.35 'NPRFC:n investoinnilla' tarkoitetaan NPRFC:n 3,5 miljardin euron merkintää AIB:n etuosakkeisiin ja optiotodistuksen liikkeelle laskemista kantaosakkeista, mikä saatettiin päätökseen 31 päivänä toukokuuta 2009.

1.36 'Kantaosakkeella' tarkoitetaan AIB:n pääoman 0,01 euron kantaosakkeita.

1.37 […]

1.38 'Asianomaisella kilpailijalla' tarkoitetaan yritystä, jolla on pyynnön esittämispäivämääränä 1) lupa Irlannissa tai muualla toimia luottolaitoksena Irlannissa; 2) joka ei saa valtiontukea (eli ei ole pankki, joka on saanut valtion tukea, joka olisi edelleen rakenneuudistuksen piirissä ja jota ei pidetä 'asianomaisena kilpailijana'; kuitenkin pankkeja, jotka ovat saaneet valtion tukea, mutta joiden rakenneuudistus on päättynyt, pidetään 'asianomaisina kilpailijoina'); ja 3) jonka (kaikki siihen liittyvät yritykset huomioon ottaen) markkinaosuus on alle 15 prosenttia virrasta tai varannosta niillä merkityksellisillä tuotemarkkinoilla, joilla AIB:n markkinaosuus ylittää 30 prosenttia merkityksellisten tuotemarkkinoiden virrasta tai varannosta, perustuen riippumattoman ulkopuolisen tutkimuksen markkinaosuuden mittaukseen, mukaan lukien AIB:n ehdottamat ja valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen hyväksymät säännönmukaiset palautukset.

1.39 'Asiaankuuluvalla tuotteella' tarkoitetaan: i) henkilökohtaisia käyttötilejä; ii) henkilökohtaisia luottokortteja; iii) yritysten käyttötilejä; iv) yritysten luottokortteja, v) asuntolainoja ja vi) pk-yritysten lainoja ja yrityslainoja.

1.40 'Rakenneuudistuskaudella' tarkoitetaan ajanjaksoa lopullisen päätöksen päivämäärästä 31 päivään joulukuuta 2017 saakka.

1.41 'Rakenneuudistussuunnitelmalla' tarkoitetaan AIB:n Euroopan komissiolle Irlannin välityksellä syyskuussa 2012 esittämää suunnitelmaa sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä kirjallisilla asiakirjoilla.

1.42 'Lisäyksellä' tarkoitetaan ainoastaan tässä asiakirjassa olevaa lisäystä ja tällainen lisäys on osa tätä asiakirjaa. Lisäys liittyy kiinteästi sitoumuksia koskevan asiakirjaan ja se on yhtä sitova.

1.43 'Pk-yritysten lainoilla' tarkoitetaan kaikkia taloudelliseen toimintaan osallistuville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyjä lainoja, sellaisina kuin ne määritellään Euroopan komission suosituksessa ([1]), riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta (esim. osakeyhtiö, avoin yhtiö, yksityisyrittäjä). Tällaisen yrityksen palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää, sen vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai sen taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa. Tällaiseen luotonantoon sisältyvät vakuudellinen ja vakuudeton luotonanto pitkäaikaisilla lainoilla, liikekiinteistölainat, jotka maksetaan takaisin tietyllä, enintään 15 vuoden ajanjaksolla sekä yritysrahoitus ja kaupallinen rahoitus ja laskujen diskonttaus, riippumatta siitä, onko tällaisen lainan korko muuttuva tai kiinteä tietyllä viitekorolla taikka siitä, määritelläänkö viitekorko koko laina-ajalle tai sen osalle. Tämä määritelmä ei sisällä mitään lainoja muille kuin pk-yritysten kaupallisille toimijoille, kuten kuluttajille, julkishallinnolle tai muille rahoituslaitosten asiakasryhmille.

1.44 'Valtiontuesta' käytetään tämän sitoumuksia koskevan asiakirjan 2.1 lausekkeen merkitystä.

1.45 'Asianmukaisella hakemuksella' tarkoitetaan hakemusta, jonka esittää asianomainen kilpailijayritys, joka on pyynnön esittämispäivämääränä asianomainen kilpailija tämän asiakirjan 11.5 lausekkeessa tarkoitetun palvelun osalta, ja jossa esitetään riittävän yksityiskohtaisesti tiedot, joiden perusteella AIB tarjoaa palvelun.

2. **Toimenpiteiden perusta**

2.1 Jäljempänä esitetyt toimenpiteet riippuvat siitä, hyväksyykö Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', lopullisen päätöksen siitä, että EBS:n ja AIB:n saama valtiontuki, joka sisältää valtiontuen Irlannin vuosien 2008 ja 2009 pankkitakausjärjestelmille, Irlannin toimet EBS:n pääomapohjan vahvistamiseksi, joita kuvataan 2 päivänä kesäkuuta 2010 annetussa pelastamispakettia koskevassa päätöksessä N 160/10, ja AIB:n pääomapohjan vahvistaminen, jota kuvataan pelastamispakettia koskevissa päätöksissä N 241/09, tehty 12 päivänä toukokuuta 2009, N 553/10, tehty 21 päivänä joulukuuta 2010, sekä SA.33296, tehty 15 päivänä heinäkuuta 2011, jotka liittyvät niihin, ja NAMA:n EBS:lle ja AIB:lle myöntämä valtiontuki (valtiontuella tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkea tällaisia tukia), soveltuvat sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107–109 artiklan mukaisesti.

2.2 AIB:n on käytettävä kaikkia kohtuullisia keinoja täyttääkseen Irlannin sitoumuksista johtuvien toimenpiteiden vuoksi sille asetetut velvoitteet (mukaan lukien kaikkien tarvittavien lupien hakeminen ja saaminen).

([1]) Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

2.3 Kun kyse on AIB:n velvollisuudesta panna nämä toimenpiteet täytäntöön, AIB ei ole velvollinen rikkomaan mitään lakisääteisiä velvoitteitaan. Jos tämän sitoumuksia koskevan asiakirjan toimenpiteen ja AIB:n laillisten velvoitteiden välille syntyy ristiriita, AIB ilmoittaa asiasta valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle ja sitoutuu ehdottamaan vaihtoehtoista ratkaisua, jonka perusteella se voi täyttää velvoitteensa. Valvonnasta vastaava toimitsijamies tarkistaa komissiota kuullen, onko ehdotettu ratkaisu sitoumusta koskevan asiakirjan sitoumusten ja AIB:n oikeudellisten velvoitteiden mukainen.

3. Lainasalkun uudelleenjärjestelyä koskeva sitoumus

3.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB saavuttaa seuraavat lainan uudelleenjärjestelytavoitteet (tässä 3 lausekkeessa ilmoitetut prosenttiosuudet ovat kunkin alan euromääräisen käytetyn katteen prosenttiosuuksia) EU:n ja Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelman puitteissa sovituille asuntolainoille ja pk-yritysten lainoille:

3.1.1 Vaikeuksissa olevia pk-yrityksiä koskevasta lainasalkusta saadaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä järjestettyä uudelleen [80–100] prosenttia ([1]) (eli AIB on ollut virallisessa yhteydessä asiakkaan kanssa uudistetusta järjestelmästä (esim. tarkistetusta lainasopimuksesta/sitoumuksia koskevasta asiakirjasta) tai oikeudellinen menettely on aloitettu); ja

3.1.2 AIB on ehdottanut kesäkuun 30 päivään 2014 mennessä kestäviä ratkaisuja 75 prosentille asuntolainoista, jotka ovat maksamattomiin lainoihin myönnettyjä lainoja, ja asiakkaiden kanssa on päästy ratkaisuun 35 prosentista asuntolainoja, jotka ovat maksamattomiin lainoihin myönnettyjä lainoja.

3.2 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB ottaa yhteyttä asiakkaisiinsa muista lainasalkuista, joita hallinnoi AIB Financial Solutions Group, ja ehdottaa kestäviä ratkaisuja [50–100] prosentille näistä lainoista 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

3.3 Irlanti sitoutuu kolme kuukautta lopullisesta päätöksen päivämäärästä alkaen aina rakenneuudistuskauden loppuun saakka siihen, että AIB:n hyväksymä menetelmä sen arvioimiseksi, mikä ratkaisu on asianmukaisin järjestämään uudelleen pk-yritysten lainat, yrityslainat ja liikekiinteistöluotot, jotka ovat arvoltaan alentuneita ja/tai maksamattomiin lainoihin myönnettyjä lainoja, perustuu seuraaviin taloudellisiin ja kaupallisiin kriteereihin:

3.3.1 Jos asiakkaalle aiheutuva nettoriski ylittää [2,5–10] miljoonaa euroa, tehdään rakennemuutosvaihtoehtojen nettonykyarvon analyysi. Tavoitteena on maksimoida AIB:n nettonykyarvoa, ja lisäksi on varmistettava, ettei pk-yrityksien tai liikeyrityksien elinkelpoisuus vaarannu tämän vuoksi. Jos valittu ratkaisu ei tarjoa korkeinta nettonykyarvoa, sen on perustuttava todennettavissa oleviin taloudellisiin ja kaupallisiin kriteereihin, ja päätös edellyttää asianmukaisen AIB:n luottokomitean hyväksyntää.

3.3.2 Jos asiakkaalle aiheutuva nettoriski ei ole yli [2,5–10] miljoonaa euroa, Irlanti sitoutuu siihen, että AIB soveltaa tehokkaasti ja yhdenmukaisesti ohjeita, joilla autetaan päätöksentekijöitä käyttämään asianmukaisia keinoja arvioida sopivaa rakenneuudistusvaihtoehtoa taloudellisesti elinkelpoisille ja muille asiakkaille.

4. Sitoumus luotonannon rajoittamisesta […]

4.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB pyrkii rajoittamaan kaiken uuden luotonannon seuraaviin rajoihin: […] […] vuonna […] ja […] vuonna […].

4.2 AIB:n harkinnan mukaan uusi luotonanto voi ylittää 4.1 lausekkeessa tarkoitetun rajan […], mikäli bruttolainan loppusaldo on yhteensä […] ja ei ylitä […] […] lopussa ja […] miljardia euroa […] lopussa.

5. Irlannin sitoumus markkinoinnista, mainostamisesta ja sponsoroinnista

5.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB asettaa markkinointiin, mainostamiseen ja sponsorointiin Irlannissa käytettyjen ulkoisten menojen nimellisen tason enimmäismääräksi saman kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2012 päättyneellä tilikaudella rakenneuudistuskauden loppuun saakka (eli […] miljoonaa euroa vuosittain).

5.2 Irlanti sitoutuu rakenneuudistuskauden aikana siihen, ettei AIB viittaa mainoskampanjassaan mihinkään sen nauttimaan valtiontukeen, eikä toteuta toimenpiteitä, joita voidaan pitää aggressiivisena kaupallisena menettelynä.

([1]) Keskuspankin tavoite. Tämä voi muuttua keskuspankin aloitteesta.

5.3 Edellä 5.1 kohdassa tarkoitettua enimmäismäärää ei sovelleta mihinkään: a) menoihin, joita sääntely- tai valtion viranomainen edellyttää tai suosittaa; ja/tai b) menoihin, jotka liittyvät joihinkin tällaisiin toimenpiteisiin; ja/tai c) menoihin, jotka liittyvät hyväntekeväisyyteen; ja/tai d) aloitteeseen, jota tarvitaan neuvomaan asiakkaita ja muita ongelmista, esimerkiksi petoksista, rikollisista teoista (esim. väärennetyistä seteleistä tai pankkiryöstöistä, muutoksista tuotteiden ehtoihin) tai suuremmasta riskistä.

6. **Sitoumus olla tekemättä yritysostoja ja hyväksyä AIB:n liiketoiminnan laajuuden rajoittaminen tietyllä ajanjaksolla**

6.1 Irlanti sitoutuu siihen, että lopullisen päätöksen päivämäärästä aikaisintaan a) rakenneuudistuskauden loppuun saakka tai b) siihen päivämäärään saakka, johon mennessä NPRFC:n etuosakkeet ja ehdolliset pääomavälineet on pitänyt maksaa kokonaisuudessaan takaisin tai ne eivät ole enää Irlannin omistuksessa, AIB ei saa mistään syystä hankkia osuutta mistään yrityksestä (eli yritys, jonka oikeudellinen muoto on yhtiö tai liiketoiminnan muodostava omaisuuserä) ('osto') 6.2 lausekkeessa tarkoitettuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

6.2 AIB voi tehdä tällaisen oston,

6.2.1 jos komissio antaa etukäteen kirjallisen suostumuksen sillä perusteella, että osto katsotaan tarpeelliseksi poikkeustapauksessa rahoitusjärjestelmän vakauden palauttamiseksi tai tosiasiallisen kilpailun varmistamiseksi;

6.2.2 jos AIB:n kyseisen oston hinta (ilman velkaoletusta) on alle 0,01 prosenttia AIB:n taseen loppusummasta lopullisen päätöksen päivämääränä ja kumulatiivinen hinta kaikista AIB:n rakenneuudistuksen aikana tekemistä ostoista (ilman velkaoletusta) on pienempi kuin 0,025 prosenttia AIB:n taseen loppusummasta lopullisen päätöksen päivämääränä;

6.2.3 jos osto toteutetaan osana pankin tavanomaista liiketoimintaa, kun huolehditaan vaikeuksissa oleviin yrityksiin kohdistuvista olemassa olevista vaateista.

7. **Pääomainstrumenttien maksuja koskevat sitoumukset**

7.1 Irlanti sitoutuu siihen, ettei AIB maksa päätösperusteisesti kuponkikorkoja tai sovella pääomainstrumentteihin vapaaehtoisia osto-optioita rakenneuudistuksen aikana, paitsi jos

7.1.1 komissio antaa hyväksyntänsä maksamiseen tai osto-optioon;

7.1.2 kuponkikorot maksetaan valtiolle (edellyttäen, että tällaiset maksut eivät aiheuta muille sijoittajille kuponkimaksuja, jotka eivät muuten olisi pakollisia); tai

7.1.3 maksu aiheutuu uudestaan liikkeeseen lasketusta instrumentista (mikä tarkoittaa lopullisen päätöksen päivämääränä tai sen jälkeen liikkeeseen laskettuja instrumentteja) edellyttäen, ettei mikään kuponkikorkojen maksu tällaisista uudelleen liikkeelle lasketuista instrumenteista luo oikeudellista velvoitetta suorittaa kuponkikorkoa olemassa olleista AIB:n arvopapereista ennen lopullisen päätöksen päivämäärää.

8. **Kustannussäästötoimiin sitoutuminen**

8.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB hallinnoi aktiivisesti kustannuksia niin, että 31 päivänä joulukuuta 2015 AIB:n

8.1.1 vuotuiset käyttökustannukset ovat enintään […] miljoonaa euroa, mikä on [200–600] miljoonaa euroa vähemmän kuin talousraporteissa ilmoitettu vuoden 2012 vastaava luku; ja

8.1.2 kustannus-tuottosuhde on enintään [45–65] prosenttia, paitsi jos BKT:n kasvu on kyseisellä ajankohdalla alle 2 prosenttia, missä tapauksessa sen kustannus-tuottosuhde ei ylitä [50–70] prosenttia.

9. **Sitoumus AIB:llä olevista valtion joukkovelkakirjalainoista**

9.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB:n hallussa olevien Irlannin valtion joukkovelkakirjalainojen, lukuun ottamatta NAMA:n liikkeelle laskemia joukkovelkakirjalainoja, arvo on enintään [10–20] miljardia euroa kaikissa rakenneuudistuskauden vaiheissa.

10. **Sitoumus maksaa takaisin valtiontuki**

10.1 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB maksaa valtiontuen takaisin ennen rakenneuudistuskauden loppua maksamalla osinkoa tai muilla keinoin, esimerkiksi sellaisella määrällä, joka vastaa lakisääteistä ylijäämäpääomaa, joka ylittää CET1-suhteen (Basel III -sääntöjen täysimääräisen täytäntöönpanon perusteella), kuten keskuspankki vahvisti (sekä tähän lisättävä 1–4 prosentin pääomapuskuri) 31 päivänä joulukuuta 2016.

10.2 Irlanti ja AIB tunnustavat, että 10.1 lausekkeessa vahvistettu sitoumus riippuu kaikkien lakisääteisten ja muiden lupien vastaanottamisesta.

10.3 Edellä 10.1 lausekkeessa mainitun takaisinmaksun helpottamiseksi Irlanti sitoutuu siihen, ettei AIB ryhdy mihinkään toimenpiteisiin, jotka johtaisivat pääomavientiin ennen […], paitsi jos […].

10.4 Rajoittamatta 10.1–10.3 lauseketta Irlannilla ja AIB:lla on oikeus

10.4.1 muuttaa osittain tai kokonaan NPRFC:n etuosakkeet pääomaksi nimellisarvon mukaisesti 13 päivään toukokuuta 2014 saakka, ja sen jälkeen 125 prosenttiin merkintähinnasta, etukäteen, tai osana valtion irtautumista (tai osittaista irtautumista) yksityisen sektorin osallistuessa toimenpiteeseen; ja

10.4.2 luopua valtion ehdollisesta pääomavälineestä milloin tahansa, siitä huolimatta, ettei AIB:llä ole mahdollisuutta lunastaa valtion ehdollisia pääomavälineitä ennen kattavaa arviointia, viranomaisten hyväksynnästä riippuen.

11. **Sitoumus toteuttaa tiettyjä kilpailutoimia**

11.1 Irlanti sitoutuu 1 päivästä heinäkuuta 2014 lähtien kolmen vuoden ajaksi siihen, että AIB toteuttaa tiettyjä kilpailutoimia erityisesti tarjoamalla asiaankuuluville kilpailijoille: a) palvelupaketin; ja b) kuluttajien liikkuvuutta koskevan paketin.

11.2 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB käyttää 500 000 euroa vuodessa kolmen vuoden ajan 1 päivästä heinäkuuta 2014 alkaen tiedotuskampanjaan (Irlanti helpottaa tällaista kampanjaa asiaankuuluvan valtiollisen elimen avulla), jolla lisätään tietoisuutta ja edistetään sitä, että asiakkaat voivat vaihtaa palvelua.

11.3 AIB ja asianomainen kilpailija välittävät kaikki niiden väliset 11 lausekkeeseen liittyvät ristiriidat valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle, joka vaikuttaa ratkaisun aikaansaamiseen. Jos ratkaisua ei saada aikaan, valvonnasta vastaava toimitsijamies siirtää asian käsittelyn komissiolle, jonka päätös on sitova.

Palvelupaketti

11.4 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB tarjoaa palvelupaketin asianomaisille kilpailijoille, jotka haluavat hyödyntää tällaista pakettia.

11.4.1 AIB:n on tarjottava asianomaisille kilpailijoille FRAND-ehdoilla ja edellytyksillä, joilla hyvitetään AIB:n lisäkustannukset (mukaan lukien asiaankuuluvat pääomakustannukset; 'pääomakustannuksilla' tarkoitetaan AIB:n varoihin liittyviä kustannuksia (esim. velka ja pääoma), joilla tuetaan tätä liiketoimintaa)

11.4.1.1 pääsy Irlannin pankin clearing-järjestelmään (jolla hoidetaan sekä arvopaperikauppa että sähköinen kauppa);

11.4.1.2 pankkikortilla pääsy mihin tahansa Irlannissa olevaan pankkiautomaattiverkostoon, jonka jäsen AIB on;

11.4.1.3 pääsy markkinatietoihin (esim. asiakkaiden laiminlyömät maksut yleensä ja makro-/mikrotaloudelliset tiedot yleensä), mutta näihin tietoihin pääsyssä on noudatettava kaikkia lakeja, sääntöjä ja käytäntöjä, mukaan lukien rajoituksetta niitä, jotka koskevat tietosuojaa, luottamuksellisuutta, teollis- ja tekijänoikeuksia, sopimuksia ja kilpailua;

11.4.1.4 pääsy käteistarjonta- ja jakelupalveluihin;

11.4.1.5 valuuttakaupan tarjonta- ja jakelupalvelut.

11.4.2 AIB:n on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki kohtuulliset pyynnöt asianomaiselta kilpailijalta valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen välityksellä 11.4.1 lausekkeen mukaan tarjottavien palveluiden muuttamisesta. Epäselvyyksien välttämiseksi tällaisten palvelujen tarjoamisessa on noudatettava kaikkia soveltuvia lakeja, sääntöjä ja käytäntöjä yleisesti (mukaan lukien rajoituksetta EU:n maksupalveludirektiivi), ja AIB on ainoastaan velvollinen tarjoamaan palveluja, jotka ovat sen valvonnassa ja vallassa.

Asiakkaiden liikkuvuutta koskeva paketti

11.5 Irlanti sitoutuu siihen, että AIB tarjoaa palvelupaketin asianomaisille kilpailijoille, jotka haluavat hyödyntää tällaista pakettia.

11.5.1 Asiakkaiden liikkuvuutta koskevan paketin ansiosta asianomainen kilpailija voi toimittaa mainosmateriaalia asiaankuuluvasta tuotteesta AIB:n asiakkaille edellyttäen, että kaikki tämän liitteen 11.5.1 lausekkeen edellytykset täyttyvät kokonaisuudessaan:

11.5.1.1 AIB on saanut asianmukaisen hakemuksen asianomaiselta kilpailijalta;

11.5.1.2 asianomaista kilpailijaa voidaan pitää asianomaisena kilpailijana pyynnön esittämispäivämääränä;

11.5.1.3 AIB:lla on asiaankuuluvan tuotteen osalta yli 30 prosentin markkinaosuus pyynnön esittämispäivämääränä;

11.5.1.4 asianomainen kilpailija korvaa AIB:lle kaupallisin ehdoin kaikki kustannukset, jotka liittyvät suoraan asianomaisen kilpailijan materiaaliin asiaankuuluvasta tuotteesta ('materiaali') AIB:n asiakkaille (mukaan lukien tarvittaessa tulostus, pakkaus ja tällaisen materiaalin postitus). Asianomaiset kilpailijat vastaavat AIB:lle kaikista kustannuksista, jotka liittyvät asiaankuuluvan materiaalin tuotantoon, toimitukseen ja sivukuluihin, samoin kuin postituskuluista. AIB kantaa kuluttajien liikkuvuutta koskevaan pakettiin liittyvän asiakkaiden valinnan kustannukset. AIB kantaa kustannukset, jotka eivät liity suoraan asianomaisen kilpailijan materiaalin postitukseen AIB:n asiakkaille;

11.5.1.5 asianomainen kilpailija kantaa täyden vastuun materiaalin laillisuudesta, tarkkuudesta ja asianmukaisuudesta ja toimittaa AIB:lle etukäteen kirjallisen vakuuden kaikkien tappioiden tai vahinkojen varalta, joita AIB:lle voi aiheutua postituksen vuoksi. Epäselvyyksien välttämiseksi AIB ei ole velvollinen tarkistamaan materiaalia, ja AIB ei kanna minkäänlaista vastuuta tämän toimenpiteen mukaisesti tai yleensä tämän toimenpiteen täyttämiseksi jaettavasta materiaalista; jos AIB:n ja asianomaisen kilpailijan välille aiheutuu tältä osin riitaa, asia välitetään valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle, joka toimii välittäjänä ratkaisun aikaansaamiseksi. Jos ratkaisua ei saada aikaan, valvonnasta vastaava toimitsijamies siirtää asian käsittelyn komissiolle; ja

11.5.1.6 AIB saa asianomaiselta kilpailijalta asianmukaiset kopiot materiaalista, joka jaetaan jäljempänä tarkoitetulla tavalla klo 17.00 mennessä viisi pankkipäivää ennen postituspäivämäärää, ja materiaalin on oltava kaikilta osin kaikkien sovellettavien lakien, sääntöjen ja käytäntöjen mukainen. Kaikki riita-asiat välitetään valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle, joka toimii välittäjänä ratkaisun aikaansaamiseksi. Jos ratkaisua ei saada aikaan, valvonnasta vastaava toimitsijamies siirtää asian käsittelyn komissiolle.

11.5.2 AIB:n suorittamaan postitukseen sovelletaan seuraavaa:

11.5.2.1 Postilähetykset jaetaan kuudeksi kuuden kuukauden pituiseksi kaudeksi, joista ensimmäinen alkaa kolmen kuukauden kuluttua lopullisen päätöksen päivämäärästä. Asianomaiset kilpailijat voivat esittää näiden ajanjaksojen aikana postitushakemuksen AIB:lle. Kukin asianomainen kilpailija voi ottaa AIB:hen yhteyttä kerran kullakin kuuden kuukauden postituskaudella.

11.5.2.2 Postitus suoritetaan kullakin kuuden kuukauden postituskaudella kolmena ennalta vahvistettuna päivänä ('postituspäivät') asiaankuuluvien kilpailijoiden intressin ja AIB:n postitusaikataulun huomioon ottaen ja edellyttäen, että asianomaisten kilpailijoiden pyynnön esittämispäivämäärä on kohtuullisella etäisyydellä postituspäivistä, jotta AIB voi valmistautua näin laajoihin postituksiin kunakin postituspäivänä (AIB:n pitäisi saada tällaiset pyynnöt viimeistään klo 17.00 (Dublinin aikaa) asiaankuuluvana pyynnön esittämispäivänä). AIB varmistaa, että postituspäivät julkistetaan sen verkkosivuilla etukäteen, jotta asiasta kiinnostuneilla asianomaisilla kilpailijoilla on riittävästi aikaa laatia hakemus. Kaikki riita-asiat välitetään valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle, joka toimii välittäjänä ratkaisun aikaansaamiseksi. Jos ratkaisua ei saada aikaan, valvonnasta vastaava toimitsijamies siirtää asian käsittelyn komissiolle.

11.5.2.3 AIB:n on valittava postitusta varten satunnaisesti asianomaisen kilpailijan pyynnöstä enintään kolmasosa asiakaskunnastaan kutakin ensimmäisen kuuden kuukauden postituskautta varten; tällainen asiakaskunta muodostuu AIB:n asiakkaista sen asiaankuuluvan tuotteen suhteen, jota asianomainen kilpailija mainostaa postituksen avulla, ja rajoittuu ainoastaan niihin AIB:n asiakkaisiin, jotka ovat antaneet suostumuksensa AIB:n markkinointimateriaalin vastaanottamiseen. AIB valitsee toisen kolmasosan asiakaskunnastaan toisella kuuden kuukauden postituskaudella ja viimeisen kolmasosan kolmannella kaudella. Sama prosessi toistuu peräkkäisillä kolmella kuuden kuukauden postituskaudella. Valvonnasta vastaava toimitsijamies tarkistaa AIB:n suorittaman asiakkaiden valinnan. Asianomaisen kilpailijan pyynnöstä kuuden kuukauden postituskaudella tavoiteltujen asiakkaiden määrää voidaan vähentää suodatuskriteereillä, joita AIB voi helposti käyttää (tällä tarkoitetaan, että tähän suodatukseen tarvittavat välineet ovat AIB:n helposti saatavilla tai se voi laskea tiedot helposti). Irlannin tietosuojalainsäädännön mukaan kenellekään asiakkaalle ei saa lähettää materiaalia, jos asiakas ei ole antanut AIB:lle suostumustaan saada AIB:n samankaltaista materiaalia.

11.5.2.4 Sen varmistamiseksi, ettei kuluttajille toimiteta kohtuuttomia määriä mainosmateriaalia ja jotta voidaan maksimoida mahdollisuus siitä, että asianomaisten kilpailijoiden toimittama materiaali luetaan, AIB lähettää tämän toimenpiteen osalta korkeintaan kahden asianomaisen kilpailijan materiaalia asiaankuuluvaa tuotetta kohti kunakin kuuden kuukauden postituskauden postituspäivämääränä.

11.5.2.5 Epäselvyyksien välttämiseksi käyttämättömät postitusmahdollisuudet menetetään ja niitä ei voida siirtää myöhemmäksi.

11.5.3 AIB (tai sen edustaja) hallinnoi, käsittelee ja suorittaa postituksen asianomaisen kilpailijan puolesta ja sen lukuun ilman, että kilpailija osallistuu tähän. Epäselvyyksien välttämiseksi asianomaisella kilpailijalla ei ole pääsyä AIB:n asiakastietokannan nimiin tai osoitteisiin tai muihin yksityiskohtiin.

11.5.4 AIB:lla on velvollisuus lähettää materiaali enintään kahden asianomaisen kilpailijan puolesta kunakin postituspäivämääränä, ja nämä asiaankuuluvaan tuotteeseen liittyvät kilpailijat valitaan siinä järjestyksessä, jossa ne esittävät hakemuksen AIB:lle. Jos kyseessä on enemmän kuin kaksi asianomaista kilpailijaa tuotetta kohti, jotka esittävät hakemuksen yhtä aikaa kullekin postituspäivämäärälle, valvonnasta vastaava toimitsijamies valitsee arvalla kaksi asianomaista kilpailijaa asiaankuuluvaa tuotetta kohti. Jotta hakemus on asianmukainen, asianomaista kilpailijaa on voitava pitää asianomaisena kilpailijana pyynnön esittämispäivämääränä ja tämän on täytettävä kaikki 11.5.1 lausekkeessa esitetyt ehdot. AIB ilmoittaa asianomaiselle kilpailijalle kirjallisesti, onko sen hakemus menestynyt ja että AIB postittaa sen materiaalin.

11.5.5 Asianomainen kilpailija voi pyytää, että materiaalia postitetaan yhdestä tai useammasta asiaankuuluvasta tuotteesta, mutta ei mistään muista tuotteista. Lisäksi asianomainen kilpailija voi ilmoittaa kuluttajille mahdollisuudesta vaihtaa kokonaan tai osittain pankkisuhdettaan ja viitata yleisesti muihin pankkituotteisiin. Pyyntöä pidetään sitovana huolimatta siitä, että kilpailija on halunnut hyötyä tästä asiakkaiden liikkuvuutta koskevasta toimenpiteestä tapauksessa, jossa AIB:n markkinaosuus asiaankuuluvasta tuotteesta on alle 30 prosenttia, jos pyynnön tarkoituksena on postittaa tietoa sellaisista asiaankuuluvista tuotteista, joissa AIB:n markkinaosuus on yli 30 prosenttia. Jos asianmukaiselta kilpailijalta saatu markkinointimateriaali sisältää materiaalia muista kuin asiaankuuluvista tuotteista (lukuun ottamatta yleisiä viittauksia pankkisuhteen vaihtamisesta kokonaan tai osittain ja yleisiä viittauksia muihin pankkituotteisiin), niin AIB:lla ei ole velvollisuutta postittaa tällaista materiaalia, mutta sen on ilmoitettava hyvissä ajoin asianomaiselle kilpailijalle päätöksestään, kun tämä on toteutettavissa ja mahdollista, jotta asiamukaisella kilpailijalla on mahdollisuus toimittaa uudelleen muutettu materiaali. Kaikki riita-asiat välitetään valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle, joka toimii välittäjänä ratkaisun aikaansaamiseksi. Jos ratkaisua ei saada aikaan, valvonnasta vastaava toimitsijamies siirtää asian käsittelyn komissiolle. AIB:llä ei ole mitään velvollisuutta postittaa uudestaan toimitettua materiaalia, ellei sitä vastaanoteta viisi pankkipäivää postituspäivämäärää ennen klo 17.00 mennessä ja edellyttäen, että uudestaan toimitettu materiaali täyttää 11.5.5 lausekkeen ehdot.

11.5.6 AIB sitoutuu jokaisen postitettavan asiaankuuluvan tuotteen osalta

11.5.6.1 olemaan ottamatta yhteyttä kuluttajaan kyseiseen asiaankuuluvaan tuotteeseen liittyvästä mainosmateriaalista, jos kyseinen asiakas on ollut yksi valituista kontaktihenkilöistä ja jos asianomainen kilpailija on ottanut häneen yhteyttä, kuuden kuukauden ajan tällaisen yhteydenoton jälkeen;

11.5.6.2 olemaan ottamatta yhteyttä kuluttajaan vielä yhden vuoden ajan kyseiseen asiaankuuluvaan tuotteeseen liittyvästä mainosmateriaalista, jos tällainen kuluttaja vaihtaa tämän toimenpiteen mukaisen palvelun asianomaiselle kilpailijalle ja AIB on tästä tietoinen; ja

11.5.6.3 olemaan ottamatta yhteyttä kuluttajaan 11.5.6.2 lausekkeessa tarkoitetun vuoden aikana millään mainosmateriaalilla, jolla pyritään erityisesti saamaan takaisin asiakkaat, jotka vaihtoivat asiaankuuluvan tuotteen tarjoajaa.

11.5.7 Jotta epäselvyydet vältetään, AIB saa ottaa vapaasti yhteyttä tällaisiin kuluttajiin lainsäädännöllisistä syistä ja osana kaikkia kohtuullisesti tarpeellisia toimia, joilla kuluttajia ja muita neuvotaan ongelmista, esimerkiksi petoksista, rikollisista teoista (esim. väärennetyistä seteleistä tai pankkiryöstöistä, muutoksista tuotteiden ehtoihin) tai suuremmasta riskistä.

11.5.8 AIB sitoutuu siihen, että jos AIB:n asiakas päättää asianmukaisen kilpailijan materiaalin postituksen perusteella siirtää osan tai kaiken liiketoiminnastaan (mukaan lukien asiaankuuluvat tuotteet ja muut tuotteet) asianmukaiselle kilpailijalle, AIB ei estä tätä millään tavalla, eikä peri mitään (rankaisevia) siirtomaksuja, paitsi jos sillä on AIB:n tuotteen ehtoihin sisältyvä laillinen tai oikeudellinen velvoite toimia näin.

11.5.9 Jos on kohtuullista epäillä asianomaisen kilpailijan markkinaosuutta, kyseisen kilpailijan on toimitettava ehdottoman luottamuksellisesti valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle asiaankuuluvia tietoja, joita valvonnasta vastaava toimitsijamies voi kohtuudella vaatia asianomaisen kilpailijan markkinaosuuden selvittämiseksi merkityksellisillä tuotemarkkinoilla, koska muussa tapauksessa kilpailijalla ei ole oikeutta käyttää hyväkseen asiaankuuluvan tuotteen osalta kuluttajien liikkuvuutta koskevaa pakettia.

LISÄYS VALVONNASTA VASTAAVA TOIMITSIJAMIES

Tässä lisäyksessä käsitteillä on sama merkitys kuin edellä olevassa 1 lausekkeessa.

I — *Nimitysmenettely*

1. Irlanti sitoutuu siihen, että AIB nimittää valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen suorittamaan valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen sitoumuksissa tarkoitettuja tehtäviä.

2. Valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen on oltava AIB:stä riippumaton, ja hänellä on oltava tehtävänsä hoitamiseen tarvittava kokemus (esimerkiksi sijoituspankkiirina, konsulttina tai tilintarkastajana hankittu kokemus). Toimitsijamiehellä ei saa olla eikä hänelle saa muodostua eturistiriitoja. Toimitsijamiehelle maksetaan korvauksia niin, ettei vaikuteta kielteisesti toimitsijamiehen tehtävän riippumattomaan ja tehokkaaseen hoitamiseen.

II — *AIB:n ehdotus*

3. Irlanti sitoutuu siihen, että enintään kahden viikon kuluessa lopullisen päätöksen päivämäärästä AIB esittää komission hyväksyttäväksi luettelon kahdesta tai useammasta henkilöstä, joista AIB ehdottaa nimitettävän valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen, ja mainitsee AIB:n ensisijaisen valinnan. Ehdotuksen on sisällettävä riittävästi tietoja, jotta komissio voi varmistaa, että ehdotettu toimitsijamies täyttää 2 kohdassa asetetut vaatimukset. Lisäksi ehdotukseen on sisällyttävä

   a) täydelliset ehdot ehdotetusta toimeksiannosta, johon sisältyvät kaikki tarvittavat säännökset, jotta valvonnasta vastaava toimitsijamies voi täyttää näiden sitoumuksien mukaiset tehtävänsä; ja

   b) tiivistelmä työsuunnitelmasta, jossa kuvataan, kuinka valvonnasta vastaava toimitsijamies aikoo toteuttaa hänelle osoitetut tehtävät.

III — *Komission hyväksyntä tai hylkäys*

4. Komissio voi harkintansa mukaan joko hyväksyä tai hylätä ehdotetut valvonnasta vastaavat toimitsijamiehet ja hyväksyä ehdotetun tehtävänkuvan sellaisista muutoksista riippuen, joita se pitää tarpeellisina valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen velvollisuuksien täyttämisen kannalta. Jos vain yksi nimi hyväksytään, AIB nimeää tai nimityttää henkilön tai laitoksen valvonnasta vastaavaksi toimitsijamieheksi, komission hyväksymän tehtävänkuvan mukaisesti. Jos hyväksyttyjä ehdotuksia on useampi kuin yksi, AIB voi vapaasti valita hyväksyttyjen nimien joukosta valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen. Valvonnasta vastaava toimitsijamies nimitetään viikon kuluessa komission hyväksynnästä komission hyväksymän tehtävänkuvan mukaisesti.

IV — *AIB:n uusi ehdotus*

5. Jos kaikki ehdotetut valvonnasta vastaavat toimitsijamiehet hylätään, Irlanti varmistaa, että AIB toimittaa vähintään kahden muun henkilön tai laitoksen nimet viikon kuluessa hylkäämisen ilmoittamisesta 3 kohdassa esitettyjen vaatimusten ja menettelyn mukaisesti.

V — *Komission nimeämä valvonnasta vastaava toimitsijamies*

6. Jos komissio hylkää kaikki esitetyt valvonnasta vastaavat toimitsijat, komissio nimeää valvonnasta vastaavan toimitsijan, jonka AIB nimittää, tai nimityttää komission hyväksymään toimitsijan tehtävään.

VI — *Valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen tehtävät*

7. Valvonnasta vastaava toimitsijamies hoitaa määritetyt tehtävänsä varmistaakseen sitoumusten noudattamisen. Komissio voi omasta aloitteestaan tai toimitsijamiehen tai AIB:n pyynnöstä antaa toimitsijamiehelle käskyjä tai ohjeita, joilla varmistetaan lopulliseen päätökseen liitettyjen sitoumusten noudattaminen.

VII — *Valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen tehtävät ja velvollisuudet*

8. Valvonnasta vastaava toimitsijamies

a) ehdottaa ensimmäisessä komissiolle esitettävässä selvityksessä yksityiskohtaista toimintasuunnitelmaa, jossa kuvataan, miten toimitsijamies aikoo valvoa lopullisen päätöksen liitteenä olevien sitoumusten noudattamista;

b) valvoa lopullisen päätöksen ja sitoumuksia koskevan asiakirjan 3–11 kohdan kaikkien sitoumusten noudattamista;

c) hoitaa muut päätökseen liitetyissä sitoumuksissa määritetyt valvovan välimiehen tehtävät;

d) ehdottaa AIB:lle sellaisia toimenpiteitä, joita valvonnasta vastaava toimitsijamies pitää tarpeellisina, jotta varmistetaan, että AIB noudattaa lopullisen päätöksen liitteenä olevia sitoumuksia; ja

e) toimittaa komissiolle — lähettämällä samanaikaisesti AIB:lle ei-luottamuksellisen jäljennöksen — kirjallisen raportin 15 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen lopusta. Raportissa käsitellään sitoumuksia koskevan asiakirjan 3–11 lausekkeen toimintaa ja hallinnointia, jotta komissio voi arvioida, harjoitetaanko liiketoimintaa sitoumusten mukaisella tavalla. Näiden asiakirjojen lisäksi valvonnasta vastaava toimitsijamies ilmoittaa heti kirjallisesti komissiolle — lähettämällä samanaikaisesti AIB:lle ei-luottamuksellisen jäljennöksen — jos se pitää perusteltuna, että AIB ei ole noudattanut Irlannilla olevia sitoumuksia.

VIII — *AIB:n tehtävät ja velvollisuudet*

9. Irlanti sitoutuu siihen, että AIB antaa ja vaikuttaa siihen, että sen neuvonantajat antavat valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle apua ja tietoa ja ovat sen kanssa yhteistyössä niin kuin valvonnasta vastaava toimitsijamies voi kohtuudella vaatia tehtäviensä hoitamiseksi. Valvonnasta vastaavalla toimitsijamiehellä on oltava täysimääräinen mahdollisuus tutustua AIB:n kirjanpitoon, arkistoihin, asiakirjoihin, hallinnointiin tai muuhun henkilöstöön, tiloihin, paikkoihin ja teknisiin tietoihin, joita tarvitaan sen tehtävien täyttämiseksi sitoumusten mukaisesti, ja AIB:n on annettava valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen pyynnöstä jäljennökset kaikista asiakirjoista. AIB antaa välimiehen käyttöön yhden tai useamman toimistotilan omissa liiketiloissaan ja osallistuu kokouksiin, jotta toimitsijamiehelle annetaan kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot.

10. Irlanti sitoutuu siihen, että AIB antaa valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle kaiken liikkeenjohdollisen ja hallinnollisen tuen, jota se voi kohtuudella vaatia.

11. Irlanti sitoutuu siihen, että AIB maksaa hyvityksen valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle ja sen työntekijöille tai toimijoille, jäljempänä 'hyvitetyt osapuolet', ja suojelee hyvitettyjä osapuolia AIB:n osalta ja näin ollen myös varmistaa, että hyvitetyt osapuolet eivät ole vastuuvelvollisia AIB:lle, kun kyseessä on sitoumusten mukaisten välimiehen tehtävien hoitamisesta johtuva vastuuvelvollisuus, paitsi jos kyseinen vastuuvelvollisuus johtuu toimitsijamiehen, sen työntekijöiden, toimijoiden tai neuvonantajien tahallisesta sääntöjenvastaisesta toiminnasta, laiminlyönnistä, törkeästä huolimattomuudesta tai vilpillisyydestä.

12. Toimitsijamies voi nimittää neuvonantajia AIB:n kustannuksella (etenkin yritysten rahoituksen tai oikeusavun alalla), jos AIB hyväksyy nimittämisen (hyväksyntää ei saa pidättää tai viivyttää perusteettomasti) ja jos toimitsijamies katsoo, että tällaisten neuvonantajien nimittäminen on tarpeen tai *asianmukaista oman toimeksiantonsa mukaisten tehtävien ja velvoitteiden hoitamiseksi edellyttäen, että* toimitsijasta johtuvat maksut ja muut kustannukset ovat kohtuulliset. Jos AIB ei hyväksy toimitsijamiehen hyväksymiä neuvonantajia, komissio voi hyväksyä neuvonantajien nimittämisen kuultuaan AIB:tä. Ainoastaan valvonnasta vastaavalla toimitsijamiehellä on oikeus antaa ohjeita neuvonantajille.

IX — *Valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen korvaaminen, tehtävistä vapauttaminen ja uudelleennimittäminen*

13. Mikäli valvonnasta vastaava toimitsijamies ei hoida sitoumuksissa määritettyjä tehtäviään tai muusta hyvästä syystä, myös jos riippumaton asiantuntija on eturistiriitatilanteessa,

a) komissio voi kuultuaan valvonnasta vastaavaa toimitsijamiestä vaatia AIB:tä korvaamaan valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen;

b) AIB voi korvata valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen ilman komission ennakkohyväksyntää.

14. Jos valvonnasta vastaava toimitsijamies poistetaan 13 kohdan mukaisesti, valvonnasta vastaavaa toimitsijamiestä voidaan vaatia jatkamaan toimessaan siihen saakka, että niitä hoitaa uusi valvonnasta vastaava toimitsijamies, jolle aikaisempi toimitsijamies on siirtänyt kaikki olennaiset tiedot. Uusi valvonnasta vastaava toimitsijamies nimitetään 3–6 kappaleessa määritetyn menettelyn mukaisesti.

15. Edellä 13 kohdassa esitetyn korvaamisen lisäksi valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen on luovuttava toimeksiannostaan ainoastaan siinä tapauksessa, että komissio on vapauttanut hänet tehtävistään sen jälkeen, kun kaikki sitoumukset, joita valvonnasta vastaavalle toimitsijamiehelle on uskottu, on täytetty. Komissio voi kuitenkin milloin tahansa vaatia valvonnasta vastaavan toimitsijamiehen uudelleennimittämistä, jos myöhemmin havaitaan, että asiaa koskevia korjaustoimia ei ole pantu täydellisesti ja asianmukaisesti täytäntöön.